

MƏDƏNİYYƏT

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin nəşri

Qəzet 1991-ci ilin yanvarından çıxır

Vətənə sevgi Vətən müharibəsində əsas amil oldu

Biz müstəqil ölkə kimi böyük idman yarışlarına qatılarda torpaqları işğal edilmiş ölkə kimi çıxış edirdik. Sübut etməli idik və sübut edirdik ki, bizim gücümüz də var, iradəmiz də var və idman arenalarında göstərdiyimiz güc özünü döyüş meydanında da göstərəcək... Siz gənclər artıq başqa Azərbaycanı təmsil edirsiniz. Siz qalib gəlmiş ölkəni, müzəffər xalqı təmsil edirsiniz.

Prezident İlham Əliyev bu sözləri martın 17-də 23 yaşadək idmançıların Bolqarıstanda keçirilmiş güləş üzrə 7-ci Avropa çempionatının iştirakçılarını qəbul edərkən deyib.

Gənclərimizin vətənpərvərlik ruhunda tərbiyəsində idman amilinin çox böyük rol oynadığını vurğulayan dövlət başçısı deyib: "Məhz bu vətənpərvərlik hissləri, Vətənə olan sevgi, bağlılıq Vətən müharibəsində əsas rol oynadı. Bizim, əlbəttə ki, güclü Ordumuz, texnikamız, silahlarımız, sursatlarımız var. Amma Qələbəmizi şərtləndirən döyüşçülərin əzmkarlığı, Vətənə olan bağlılığı idi".

Prezident vurğulayıb ki, təkcə Azərbaycan vətəndaşları yox, bütün dünya azərbaycanlıları bu gün özlərini əmin hiss edir, İkinci Qarabağ müharibəsi haqqında qürur hissi ilə danışırlar: "Siz idmançılar bundan sonra, sizdən sonra gələn nəsillər həmişə müzəffər ölkəni təmsil edəcəksiniz. Çünki bizim Qələbəmiz əbədidir, biz Qarabağı düşməndən azad edən xalq və o torpaqlarda həyat yaranan, həyat quran xalq".

Bütövləşən mədəniyyətimizi layiqincə tanıtmalıyıq

Martın 17-də Azərbaycan Milli İncəsənət Muzeyində Prezident İlham Əliyevin sərəncamları ilə (16 oktyabr, 17 noyabr 2021-ci il) təltif edilmiş bir qrup mədəniyyət və incəsənət xadiminə mükafatların təqdimetmə mərasimi keçirildi.

Mərasimdə çıxış edən mədəniyyət naziri Anar Kərimov ilk olaraq Novruz bayramı münasibətilə iştirakçılara təbriklərini çatdırdı. Qeyd etdi ki, Prezident İlham Əliyev və Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva mədəniyyət və incəsənət sahəsində çalışan insanlara hər zaman qayğı göstərir, onları diqqətdə saxlayırlar. Bugünkü təltifetmə mərasimi də bunun bariz nümunəsidir.

44 günlük Vətən müharibəsində Ali Baş Komandan, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə şanlı Ordumuzun 30 ilə yaxın işğal altında olan torpaqlarımızı azad etdiyini bildiren Anar Kərimov Azərbaycanın ərazi bütövlüyü ilə yanaşı, mədəniyyətinin də bütövləşdiyini vurğuladı.

davamı səh. 2-də

“Plov” üçün Qobustana getməyə dəyər

Martın 21-də Novruz bayramı adət-ənənələrinin təbliği və bayram ərəfəsində ziyarətçilərə Azərbaycan mətbəxində xüsusi yeri olan plovun müxtəlif növlərini tanıtmıq məqsədilə Qobustan Milli Tarix-Bədii Qoruğunda “Plov” festivalı keçiriləcək.

Tədbir meydanında qurulan çadırlarda Azərbaycanın, həmçinin Hindistan, Qəter, Qırğızistan, Özbəkistan və başqa ölkələrin mətbəxinə aid plov nümunələri bişirilərkən iştirakçılara təqdim ediləcək.

Azərbaycan Dövlət Kukla Teatrı aktyorlarının ifasında səhnəciklər, pəhləvan və kəndirbazların çıxışları, uşaqlar üçün kəndirartma oyunları, musiqiçilərin təqdimatında konsert proqramı iştirakçılarda xoş bayram ovqatı yaradacaq.

Tədbirdə həmçinin uşaqların əl işlərindən ibarət rəsm sərgisi açılacaq, əl işlərinin və suvenirlərin satış yarmarkası təşkil olunacaq.

səh. 3

“Muğam dünyasının Xanı” kitabı təqdim olundu

İlimizin baharı – ruhumuzun bayramı

Qalibiyyət ovqatlı ikinci Novruzumuz mübarək!

Milli-mənəvi irsimizin ən qədim yaddaşı və zəngin saxlancısı olan Novruz martın 20-də torpağımıza qədəm qoyur. Azərbaycan xalqı əsrlər boyu baharın gəlişini sevinclə, təmtəraqla qarşılayıb. Əcdadlarımız Novruzunu oynaq, lətafətli nəğmələr, yaradılışın ilkin atributları – su, od, yel və torpağı təcəssüm etdirən mifoloji görüşlərlə bağlı ayın və mərasimlərlə bəzəyiblər.

Novruz qədim dövrlərdən bərkət və firavanlığın rəmzi kimi bayram edilib. Bir dönmə siyasi-ideoloji qadağalar bunun üzərinə kölgə salsada, xalq öz içində bayramın irsinin itməsinə yol verməyib, onu yaşadıb. Azərbaycan müstəqillik əldə edəndən sonra Novruz dövlətimizin rəsmi bayramları sırasında haqq etdiyi yeri qazanıb. Rəngarəng Novruz mərasimlərində xalqımızın dolğun həyat fəlsəfəsi və zəngin düşüncə dünyası parlaq təcəssümünü tapıb. Qloballaşma dalğasının vüsət aldığı və ənənəvi dəyərlərin sürəkli dəyişikliklərə məruz qaldığı bu zamanda Novruz həm

də tarixi-mədəni irsə bağlılığını ifadəsindir. Onun UNESCO-nun bəşəri irs xəzinəsinə daxil edilməsi, BMT tərəfindən bəynəlxalq bayram elan olunması da bizim üçün iftixardır.

Novruz – həyatın yenilənməsi, təbiətin dirçəlişi, ruhumuzun bayramıdır. Artıq ikinci ildir bu bayramı bizi dünyaya məğrur xalq olaraq tanıdan şanlı Zəfərin tariximizə bəxş etdiyi əbədi bahar havasında, qalibiyyət ruhunda qarşılayırıq. Bu qalibiyyət ovqatını bizə yaşadan, Vətənimizin ərazi bütövlüyü nəminə canlarını fəda edən cəhərmənləri bir daha rəhmətlə anırıq.

Ötən Novruzdan bu yana işğaldan azad olunmuş yurd yerlərimizdə geniş quruculuq işləri başlanıb. İrəlidə bizi daha böyük işlər gözləyir. İnənirəm ki, bu baharın qurub-yaratmaq əzmini artıran havası torpaqla-

rımızın dirçəlişinə yeni nəfəs, bərpa-quruculuq işlərinə yeni həvə bəxş etməklə, yurd yerlərimizə Böyük Qayıdışı daha da tezləşdirəcək. Qalibiyyət ovqatlı ikinci Novruzumuz mübarək!

Caz-muğamın yaradıcısı – Vəqif Mustafazadə anılıb

Tədbirdə Vəqif Mustafazadənin yaradıcılıq yoluna nəzər salınıb, “Amerikanın səsi” radiosunda 40 ildən çox “Caz saati” proqramının aparıcısı olmuş Uillis Konnoverin məşhur cazmenə həsr etdiyi verilislərdən bəhs olunub.

Qeyd olunub ki, orijinal ifaçılıq üslubuna malik Vəqif Mustafazadə muğamlarımızı caz texnikası ilə birləşdirərək caz-muğam kimi yeni bir musiqi janrı yaradıb. Bu gün də bir çox musiqiçilər öz ifalarında məhz

Vəqif Mustafazadənin yaratdığı caz-muğam sintezindən istifadə edir.

Tədbirdə Azərbaycan musiqiçilərinin ifasında Amerika caz musiqisi nümunələri və Vəqif Mustafazadənin əsasını qoyduğu caz-muğam üslubunda kompozisiyalar səsləndirilib. Konsertdə Vüsal Aydəmirov (piano), Hidayət Sadiqbəyli (piano), Elbəy Məmmədov, Nicat Aslanov, Əfqan Rəsul (trio) və Teymur Süleymanlı (band) çıxış ediblər.

“Bu zaman başa düşürük ki, necə böyük bir insanı itirmişik”

Rüstəm İbrahimbəyov son mənzilə yola salındı

Mərasimdə əvvəlcə Rüstəm İbrahimbəyovun ssenariləri əsasında lentə alınan filmlərdən fraqmentlər nümayiş etdirildi.

Tədbirdə çıxış edən Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin katibi, Xalq yazıçısı Çingiz Abdullayev ədəbiyyat və kino ictimaiyyətinin görkəmli bir nümayəndəsini itirdiyini

dedi. O, Rüstəm İbrahimbəyovun maraqlı yaradıcılığı və ictimai fəaliyyəti ilə böyük nüfuz qazandığını bildirdi: “Xatırlayıram, 1990-cı ildə Rüstəm İbrahimbəyov mənə zəng edərək 10 nüsxə “Qara Yanvar” kitabını istəmişdi. O, kitabda olan dəhşətli şəkilləri Fransa və ABŞ ictimaiyyətinə göstərmək niyyətində idi. Kitabları sərhəddən keçirə bilməyəcəyini ona bildirəndə, cavabında dedi ki, deyəsən, sən yadımdan çıxarmısan, SSRİ-nin deputatıyam, mənə yoxlamayacaqlar... Rüstəm İbrahimbəyovun vəfatı ilə əlaqədar bizə dünyanın bir sıra ölkələrindən məktublar gəlir və bu zaman başa düşürük ki, necə böyük bir insanı itirmişik...”.

davamı səh. 3-də

Elimizə bahar gəlir – bölgələrdə Novruz şənlikləri

Bölgələrdə fəaliyyət göstərən mədəniyyət müəssisələrində ilaxır çərşənbə – Torpaq çərşənbəsi və qarşıdan gələn Novruz bayramı münasibətilə müxtəlif tədbirlər keçirilib.

Gəncə Regional Mədəniyyət İdarəsinin (RMI) təşəbbüsü, Gəncə Dövlət Dram Teatrının təşkilatçılığı ilə şəhərin qədim “Zərrabi” tarix-memarlıq abidəsinin həyatında bayram şənliyi keçirilib. İdarə rəisi Vəqif Cənnətoğlu da iştirak etdiyi tədbirdə Gəncə şəhər Uşaq incəsənət məktəbinin “Gəncə qönçələri” rəqs ansamblının üzv-

ləri bayram rəqsini ifa ediblər. Gəncə Dövlət Dram Teatrının aktyorları tərəfindən kompozisiya təqdim olunub. Gəncə Dövlət Filarmoniyasının solisti İlham Qasımov, Gəncə şəhər 3 və 5 nömrəli musiqi məktəblərinin müəllimləri tərəfindən Novruzunu vəsf edən şən və oynaq mahnılar ifa edilib.

Gəncə şəhər F.Əmirov adına 1 nömrəli Uşaq musiqi məktəbində də bayram şənliyi təşkil olunub. Qonaqlar Novruzla həsr olunmuş əl işləri sərgisi ilə tanış olublar. Məktəbin müəllim və şagirdləri musiqi nömrələri ilə çıxış ediblər. Sonda Gəncə RMI-nin reisi məktəbin həyatındakı Novruz tonqalını alovlandırılıb. Şənlik iştirakçıları “Yallı” rəqsini oynayıblar.

davamı səh. 4-də

Mədəniyyət Nazirliyi “Şuşa İli” çərçivəsində heykəltəraşlıq müsabiqəsi elan edib

səh. 7

səh. 7

“Xatirələrdə qalan oyuncaqlar”ın yekun sərgisi

Azərbaycan Hökuməti ilə UNESCO arasında saziş təsdiq edilib

Prezident İlham Əliyev martın 16-da "Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Təhsil, Elm və Mədəniyyət Üzrə Təşkilatı arasında Etimad Fondları Layihəsi Sazişi"nin təsdiq edilməsi haqqında fərman imzalayıb. Saziş 2021-ci il dekabrın 20-də Paris şəhərində imzalanıb.

Fərmanda Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə saziş qüvvəyə mindikdən sonra onun müddəalarının həyata keçirilməsini təmin etmək, Xarici İşlər Nazirliyinə sazişin qüvvəyə minməsi üçün zəruri olan dövlətdaxili prosedurların yerinə yetirildiyi barədə UNESCO-ya bildiriş göndərmək tapşırılıb.

Ağdam, Füzuli və Cəbrayıl rayonlarında səhra missiyası həyata keçirilib

Avropa İttifaqı, BMT və Dünya Bankının birgə "Bərpa və sülh quruculuğunun qiymətləndirilməsi" komandası ilə səmərəli müzakirələr apardığı.

Bu barədə Azərbaycan Prezidentinin köməkçisi – Prezident Administrasiyası Xarici siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri Hikmət Hacıyev "Twitter" səhifəsində paylaşım edib.

Prezidentin köməkçisi qeyd edib ki, səhra missiyası işğaldan azad edilmiş Ağdam, Füzuli və Cəbrayıl rayonlarında həyata keçirilib. "Azərbaycan Hökumətinin münafişdən sonrakı yenidənqurma gündəliyinin səylərinə beynəlxalq ictimaiyyətin dəstəyi vacibdir", – deyə Hikmət Hacıyev paylaşımında bildirib.

"Yeni adlar" – yeni layihə

Mədəniyyət Nazirliyi "Yeni adlar" adlı layihəyə başlayır. Layihə çərçivəsində gənc və istedadlı musiqiçilər Azərbaycan Dövlət Akademik Filarmoniyasının səhnəsində Ü.Hacıbəyli adına Azərbaycan Dövlət Simfonik Orkestri, Q.Qarayev adına Azərbaycan Dövlət Kamera Orkestri və Azərbaycan Dövlət Xalq Çalğı Aletləri Orkestri ilə maraqlı proqramla çıxış edəcəklər.

Layihənin məqsədi milli musiqimizin, mədəni irsimizin qorunmasına, ifaçılıq sənətinin inkişafına töhfə vermək, Azərbaycan musiqi mədəniyyətinin gənclər arasında təbliğinə, estetik zövqünün formalaşmasına, istedadlı gənclərin üzə çıxmasına və geniş auditoriyada tanınmasına yardımçı olmaqdır.

Gənc ifaçıların, tanınmış dirijorların rəhbərliyi altında simfonik, kamera və xalq çalğı aletləri orkestrləri ilə Azərbaycanın mötəbər konsert zallarında ifası üçün imkanların yaradılması onların inkişafına böyük təkanlır.

"Yeni adlar" layihəsi çərçivəsində ilk konsertlərin Ü.Hacıbəyli adına Azərbaycan Dövlət Simfonik Orkestrinin müşayiəti ilə keçirilməsi nəzərdə tutulub. 18 mart tarixində keçiriləcək konsertdə Əməkdar artisti Fuad İbrahimovun rəhbərliyi ilə Prezident təqaüdüçüsü Orxan Hüseynov (cello), Eldəniz Ələkbərzadə (piano) və Məhəmmədəli Paşazadə (klarnet), aprelin 1-də isə dirijor Mustafa Mehmandarovun rəhbərliyi ilə Prezident təqaüdüçüləri Vurğun Vəkilov (piano) və Leyla Zeynalova (piano) çıxış edəcəklər.

"Krallıqsız kraliçalar"

Reza Deqatli gender bərabərliyi mövzusunda layihəsini təqdim edib

Xəbər verdiyimiz kimi, Latviyanın Azərbaycandakı Səfirliyi BMT-nin Bakı Nümayəndəliyi və digər qurumlarla əməkdaşlıq çərçivəsində gender bərabərliyi üzrə "O" beynəlxalq müasir incəsənət layihəsini həyata keçirir. Layihə BMT Təhlükəsizlik Şurasının "Qadınlar, sülh və təhlükəsizlik haqqında" 1325 sayılı qətnaməsinə həsr olunub.

Layihə çərçivəsində martın 16-da məşhur fotojurnalist Reza Deqatlinin gender bərabərliyi mövzusunda "Krallıqsız kraliçalar" adlı layihəsinin təqdimatı keçirilib. Təqdimatda çıxış edən Reza Deqatli bildirib ki,

fotojurnalist olaraq 40 ilə yaxın fəaliyyəti zamanı gender bərabərliyi mövzusunda işlər görüb, qadınların öz sözlərini azad şəkildə dünyaya çatdırması üçün çalışıb.

Bildirilib ki, bu il "O" müasir incəsənət layihəsində əsas mövzu dayanıqlı gələcək üçün qadınların rolunu vurğulamaqdır. Layihə üzrə noyabr ayında Əməkdar rəssam Səbinə Şixlinskayanın kuratorluğu ilə Müasir İncəsənət Muzeyində "O" adlı sərgi təşkil ediləcək. Sərginin mövzusu qadınların həyatı, cəmiyyətdəki rolu, sevinc və problemləri olacaq.

Ukrayna UNESCO-ya müraciət edib

Müharibədə mədəniyyət abidələri də dağıdılır

Ukrayna Rusiyanın hücumu nəticəsində zərər gören mədəniyyət abidələri ilə bağlı UNESCO-ya müraciət edib. Bu barədə Ukraynanın mədəniyyət və informasiya siyasəti nazirinin müavini Katerina Çuyeva onlayn brifinqdə deyib.

Nazir müavini bildirib ki, bir sıra şəhərlərdə mədəni abidələr, muzey və teatr binaları, birmənalı, XII və XVII əsrlərə aid kilsələr zərər görüb.

Katerina Çuyeva bildirib ki, indiye qədər 60-dan çox mədəniyyət abidəsinin dağıdılması barədə dəqiq faktlar var, ancaq bu yekun rəqəm deyil. Xersonda muzeydə saxlanılan eksponatların yoxa çıxması ilə bağlı da məlumatlar var. O qeyd edib ki, nazirlik tarixi əhəmiyyətli mədəni və dini abidələrin dağıdılması faktları ilə bağlı onlayn platforma yaradıb.

Nazir müavini vurğulayıb ki, Ukrayna ölkənin qərbində olan mədəni abidələrin qorunmasına maliyyə yardımının ayrılması ilə bağlı və həmçinin Rusiya tərəfindən dağıdılan mədəni abidələrlə bağlı UNESCO-ya müraciət edib. Bildirib ki, bütün bu faktlar toplanaraq Haaqa Məhkəməsinə araşdırma üçün təqdim olunacaq.

Bütövləşən mədəniyyətimizi layiqincə tanıtmalıyıq

Bir qrup mədəniyyət və incəsənət xadiminə mükafatlar təqdim edildi

əvvəlki səh. 1-də

"Qarabağsız Azərbaycan mədəniyyəti bütöv ola bilməzdi. Bu gün Azərbaycan mədəniyyətinin, incəsənətinin bütövlüyünün şahidiyik. Fəxr edirik ki, bu günləri yaşayırıq. Ərazi bütövlüyümüzün bərpasından ötən qısa müddətdə Qarabağa mədəniyyətin qaytarılması istiqamətində mühüm işlər görüldü. Keçən il mədəniyyət paytaxtımız Şuşa şəhərində müxtəlif tədbirlər keçirilib. Bununla da biz bütün dünyaya göstəririk ki, Qarabağa mədəniyyətimizi qaytarırıq", - deyə nazir bildirdi.

Anar Kərimov vurğuladı ki, Vətən müharibəsi sona çatsa da, informasiya müharibəsi davam etməkdədir: "Bu məsələdə mədəniyyət ictimaiyyətinin üzərinə də mühüm missiya düşür. Sizlər, bizlər öz cəbhəmizdə vəzifəmizi layiqincə yerinə yetirməli, mədəniyyətimizi həm ölkə daxilində, həm də xaricdə davamlı tanıtmalıyıq. Qarabağımızda mədəniyyətimizi dirçəltmək üçün əlimizdən gələni etməliyik".

Prezident İlham Əliyevin 2022-ci ilin ölkəmizdə "Şuşa ili" elan edilməsi haqqında sərəncam imzaladığını və bununla əlaqədar Nazirlər Kabineti tərəfindən Tədbirlər Planının hazırlanaraq təsdiq olunduğunu deyən Anar Kərimov qeyd etdi ki, sənəddə əksini tapan əksər tədbirlərin icrası Mədəniyyət Nazirliyinə həvalə olunub. İl ərzində nazirlik tərə-

findən bir sıra layihələr həyata keçiriləcək. İki gün öncə nazirliyin "Şuşa söhbətləri" layihəsinin təqdimatı keçirildi. Mən əminəm ki, "Şuşa ili"ni sizinlə birgə layiqincə keçirəcəyik".

Sonra ölkə başçısının müvafiq sərəncamları ilə "Xalq rəssamı", "Əməkdar rəssam" fəxri adları, 2-ci dərəcəli "Əmək" ordeni və "Tərəqqi" medalına layiq görülmüş mədəniyyət və incəsənət xadimlərinin mükafatları sahiblərinə təqdim olundu.

"Tərəqqi" medalına layiq görülen Əməkdar artist Bəhrəm Bağırzadə Vətən müharibəsin-

də xalqımıza Zəfər sevinci yaşatdığına görə Prezident İlham Əliyevə təşəkkürünü bildirdi.

"Planet Parni iz Bakı" KVN teatrının bədii rəhbəri, Əməkdar artist Tahir İmanov isə "Tərəqqi" medalı ilə təltif olunmasına və teatr göstərdiyi diqqət və qayğıya görə dövlət başçısına minnətdarlığını ifadə etdi.

Mərasimin sonunda xatirə şəkli çəkdirildi. Nazir Anar Kərimov bir daha mədəniyyət və incəsənət xadimlərini təbrik edərək, onlara fəaliyyətlərində uğurlar, cansağlığı arzuladı.

Nurəddin

Bayram münasibətilə auktsion

"Auction Bakı" MMC-nin təşkilatçılığı, Azərbaycan Dövlət Rəsm Qalereyasının metodiki dəstəyi ilə Novruz bayramı münasibətilə növbəti auktsion keçiriləcək.

Auktsion ölkəmizdə hərəc ənənələrini inkişaf etdirmək, bu sahədə rəqabət qabiliyyətliliyi gücləndirmək, ölkənin iqtisadi inkişafında yaradıcı sənayesinin rolunu artırmaq məqsədilə təşkil edilir.

Budəfəki auktsionda beş rəssamın – Vüqar Muradov, Mir Azər Abdullayev, Anar Hüseynzadə, Cəlal Ağayev və Miləna Nəbiyevanın Novruz atributlarından olan yumurta forması üzərində çəkdiyi əsərlər hərəcə çıxarılacaq. Bununla yanaşı, Azərbaycan Dövlət Rəsm Qalereyasının fondunda saxlanılan Novruz bayramı mövzusunda əsərlər sərgilənəcək.

Xalqımızın milli adət-ənənələrini özündə birləşdirən Novruz bayramına zaman-zaman Azərbaycan rəssamları öz yaradıcılıqlarında yer verib və bədii dəyərə malik əsərlər yaradıblar.

Respublika Gənclər Kitabxanasının növbəti tədbiri Şuşaya həsr olunub

Şuşa təkcə şuşalılar üçün deyil, bütün azərbaycanlılar üçün, Vətəninə, millətinə sevan hər bir vətəndaşımız üçün əziz bir şəhərdir.

Bu fikirlər martın 17-də Cəfər Cəbbarlı adına Respublika Gənclər Kitabxanasında "Şuşa – dünyanı heyretləndirən mədəniyyət ocağı" adlı tədbirdə səsləndirilib.

Kitabxananın direktoru Aslan Cəfərov Şuşanın mədəniyyət xadimləri, tanınmış şəxsiyyətləri haqqında söz açıb.

Vətən müharibəsi qaziləri üçün konsert

Martın 17-də Azərbaycan Musiqi Mədəniyyəti Dövlət Muzeyində qədim musiqi aletləri ansamblının Novruz bayramı münasibətilə konserti keçirildi. Konsert Vətən müharibəsi qaziləri üçün təşkil edilmişdi.

Tədbiri muzeyin direktoru, Əməkdar mədəniyyət işçisi Alina Bayramova açaraq bildirdi ki, Novruz bayramı Azərbaycan xalqının əsrlər boyu qeyd etdiyi ən qədim, əziz və sevimli bayramlarından biridir. Belə bir əziz gün ərəfəsində Novruz bayramı münasibətilə hazırladığımız konsert proqramını Vətən müharibəsin-

də Azərbaycan xalqına Qələbə sevinci yaşadan rəşadətli Ordu-muza, qəhrəman hərbiçilərimizə, igid qazilərimizə həsr etmişik.

Sonra muzeyin elmi işçisi Xanım Şabanova çıxış etdi. Ardınca Qədim musiqi aletləri ansamb-

lının (bədi rəhbər – Xalq artisti Munis Şərifov) konsert proqramı təqdim edildi. Ansamblın və solistlərin – Xalq artisti Teyyub Aslanov, Əməkdar artist Nuriyə Hüseynovanın ifasında Fikrət Əmirovun "Reyhan", Üzeyir

S.Fərəcov

Keşikçidağda Novruz adətləri

Martın 16-da "Keşikçidağ" Dövlət Tarix-Mədəniyyət Qoruğu ərazisində "Keşikçidağda Novruz adətləri yaşadırlar" adlı festival keçirilib.

Mədəniyyət Nazirliyi yanında Mədəni İrsin Qorunması, İnkişafı və Bərpası üzrə Dövlət Xidmətinin dəstəyi ilə təşkil olunan festival qədim adət-ənənələri yaşadan Novruz bayramı dəyərlərini yeni nəsllə aşılınması məqsədi daşıyır. Qoruğun informasiya mərkəzinin önündə təşkil edilən festivalda qazi və şəhid övladları da iştirak ediblər.

İştirakçılar saz, qara zurna, nağara, ud sədaları altında qarşılanıb. Kosa, Keçəl, Bahar qızı qonaqları salamlayıb.

Sonra qonaqlar Novruz atributları ilə bəzədilmiş dekorasiyalara və aləqlərlə tanış olublar. Saclarda milli mətbəxinin ləziz təamlarından göy qutabı və fəseli hazırlanıb, kəklikotulu samovar çayı, paxlava, şəkərbura, səməni bayram süfrəsini bəzəyib.

Tədbirə qatılan ziyalılar, ictimaiyyət nümayəndələri Novruz bayramı və adətləri haqqında öz xatirələrini, fikirlərini söyləyiblər.

Milli geyimli oğlan və qızların iştirakı ilə "Yallı", çiynlərində səhənglə bulaqdan su gətirən

qızların rəqsləri xüsusi maraqla qarşılanıb. Qoruğun yerləşdiyi Ceyraçöl ərazisində Dilboz cins atları ilə çövkən milli oyunu keçirilib.

Ceyraçöldə ta qədimdən heyvandarlıq ən əsas məşğuliyyət sahəsi olub. Bu torpaqlarda ya-

şayan yorğanı ağı buludlar, yastığı qayalar hesab edilən yapırcılıq çobanların sayacı sözləri altında qoyunlarını ağıla gətirməsi səhnəsi də maraqlı qarşılanıb.

Tədbir bayram tonqalının qalanması və ocaq ətrafında "Yallı" rəqsi ilə başa çatıb.

əvvəli səh. 1-də

Vida mərasimində çıxış edən nazir Anar Kərimov bildirdi ki, bu gün Azərbaycan mədəniyyəti üçün kədərli günlərdən biridir. Azərbaycan milli kinosunun, ədəbiyyatının ən parlaq simalarından olan Rüstəm İbrahimbəyov ədəbiyyətə qovuşub: “Rüstəm İbrahimbəyov 60 ildən çox mədəniyyətimizə xidmət edib. Azərbaycan ədəbiyyatının zənginləşdirməsində, keyfiyyət baxımından yeni bir müstəviyə çıxmasında və dünyada tanınmasında onun müstəsna xidmətləri olub. Onun ssenariləri əsasında çox gözəl filmlər çəkilib, pyesləri tamaşaya qoyulub. Bunların hamısı Azərbaycanın mədəniyyət salnaməsinə qızıl hərflərlə yazılmış xidmətlərdir. Rüstəm İbrahimbəyovun ssenari müəllifi olduğu ekran əsərləri dünyanın ən məşhur festivallarının baş mükafatlarına, o cümlədən “Oskar”a layiq görülüb. Biz fəxr etməliyik ki, Azərbaycanın belə bir sənət adamı olub...”.

Nazir vurğuladı ki, Rüstəm İbrahimbəyovun çoxtərəfli fəaliyyəti dövlətimiz tərəfindən həmişə yüksək qiymətləndirilib:

“Bu zaman başa düşürük ki, necə böyük bir insanı itirmişik”

“Rüstəm İbrahimbəyov dünyasını dəyişsə də, onun yaratdığı ölməz əsərlər, qoyduğu zəngin sənət mirası daim Azərbaycan xalqının qəlbində yaşayacaq”.

Rusiya Federasiyasının ölkəmizdəki səfiri Mixail Boçarnikov söylədi ki, Rüstəm İbrahimbəyov böyük istedadla malik bir insan idi və özündən sonra parlaq bir iz qoydu: “O, Azərbaycan və Rusiya mədəniyyətlərinin qarşılıqlı əlaqəsinə və inkişafına öz töhfəsini verib. Bu gün biz Rüs-

təm İbrahimbəyovu ehtiramla anır və kədər hissi ilə son mənzilə yola salırıq...”.

Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin sədri, Xalq yazıçısı Anar 60 illik dostunu itirdiyini dedi: “Rüstəm XX və XXI əsrlərin övladı idi. Amma mənə elə gəlirdi ki, o, Orta əsrlərdən gəlmiş bir cəngavərdir. O, çox vaxt Bakıdan uzaqlarda olurdu. Buna baxmayaraq ürəyi həmişə Vətənlə döyünürdü. Onun xatirəsi də, əsərləri də əbədi yaşaya-

caq. Ancaq onun bir yadigarını yaşatmaq bizim borcumuzdur. Rüstəmin yaratdığı və balası kimi bəslədiyi “İbrus” teatrını yaşatmalıyıq”.

Azərbaycan Rəssamlar İttifaqının sədri, Xalq rəssamı Fərhad Xəlilov Rüstəm İbrahimbəyovun Bakıya hər gelişinin sənət bayramına çevrildiyini söylədi: “Biz onunla tez-tez görüşür, sənət barədə müzakirələr aparırıdık. Bu bizim üçün böyük bir xoşbəxtlik idi...”.

Bakı Musiqi Akademiyasının rektoru, Xalq artisti Fərhəd Bəddəbəyli Rüstəm İbrahimbəyovun Xəzəri çox sevdiyini bildirdi: “Ona görə də öz başını dənizin lap qırağında tikdirmişdi. Dəniz hərdən o bağa “hücum” edirdi. Amma Rüstəm də, Maqşud da (kinodramaturqun qardaşı, mərhum Xalq yazıçısı Maqşud İbrahimbəyov – red.) buna dözdüdlər...”.

F.Bəddəbəyli dedi ki, Rüstəm İbrahimbəyovun hər sözünün, hər ifadəsinin arxasında fəlsə-

fi fikir dayanırdı: “Musiqi olsun, siyasət olsun, kino olsun – hər birində onun öz mövqeyi vardı. Mərd adam idi, ədalətsizliyi heç vaxt qəbul etmirdi...”.

Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti Kino-televiziya sənətləri kafedrasının müdiri, professor Rafiq Quliyev xarici ölkələrdə keçirilən festivallarda, yaradıcılıq tədbirlərində Azərbaycan kinosundan söz düşəndə Rüstəm İbrahimbəyovun adının ehtiramla çəkildiyini vurğuladı.

Sonda yazıçının oğlu Fuad İbrahimbəyov çıxış edərək atasının xatirəsinə göstərilən yüksək ehtirama görə Prezident İlham Əliyev və Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevaya, mərasim iştirakçlarına təşəkkürünü bildirdi.

Vida mərasimindən sonra Rüstəm İbrahimbəyov son mənzilə yola salındı. Sənətkar Birinci Fəxri xiyabanda torpağa tapşırıldı.

Allah rəhmət eləsin.

Nurəddin Məmmədli

Dünya mədəniyyətinə qovuşan sənətkar

“Rüstəm İbrahimbəyov Azərbaycan kinosunda neorealizmin şah əsərlərini yaradıb. Onun simasında həm yazıçı, həm dramaturq, həm də kinorejissor cəmlənmişdi”.

Xalq şairi Ramiz Rövşən bu fikirləri dostu, kinodramaturq Rüstəm İbrahimbəyovla vida mərasimində jurnalistlərə müsahibəsində söyləyib: “Deyirlər ki, əvəzolunmaz insan yoxdur. Mənə elə gəlir ki, insan haqda bundan qəddar və ədalətsiz bir söz deyilməyib. Heç bir insan əvəzolunlan deyil. Ən azı doğmaları, əzizləri üçün. Amma Rüstəm İbrahimbəyov bir millət, xalq və həтта dünya üçün əvəzolunmaz adam idi. Böyük şairimiz Rəsul Rza bir şeirində yazırdı: “Vaxt vaxt iken ele yaşa, sən gedəndən sonra hər kəsə aydın görünsün yerində qalan boşluq”. Rüstəm İbrahimbəyovun gedişindən sonra elə bir boşluq görünür ki, get-gedə bu boşluq kinomuzda daha çox görünəcək”.

Ramiz Rövşən qeyd edib ki, Rüstəm İbrahimbəyov həm də dünya mədəniyyətinə qovuşan sənətkar idi: “Onun əsərləri təkcə bizim, ya da keçmiş SSRİ məkanını üçün yox, dünya miqyasında əhəmiyyətlidir. Mən əminəm ki, Rüstəmin Azərbaycan ədəbiyyatına, mədəniyyətinə və kinosuna verdiyi töhfələrin dəyəri ildən-ilə artacaq. Allah rəhmət eləsin”.

“Ceyran ilə əlvida”

“Dağıdılmış körpülər” in musiqisi kinodramaturqun xatirəsinə yenidən səsləndirilib

Dünya şöhrətli kinodramaturq Rüstəm İbrahimbəyovun vəfatı ilə əlaqədar pianoçu və musiqi redaktoru Riad Quliyev sənətkarın ssenari müəllifi olduğu “Dağıdılmış körpülər” (1996) filmine Rusiyanın Xalq artisti, bəstəkar Yevgeni Krılatovun yazdığı musiqini ifa edərək lentə yazdırb.

Bu barədə məlumat verən pianoçu deyib: “1999-cu ildə ərşəyə gəlməsində Rüstəm İbrahimbəyovun da mühüm xidmətləri olan “Şərq-Qərb” Bakı Beynəlxalq Kinofestivalı keçirilirdi. Festival çərçivəsində tədbirdə bəstəkar Yevgeni Krılatov da iştirak edirdi. O, tədbirdə mənim ifamı dinlədi, ad və soyadımlı soruşdu. Dedi ki, “Dağıdılmış kör-

pülər” filminə yazdığım “Ceyran ilə əlvida” musiqisinin not əlyazmasını sənə hədiyyə edəcəm. Sənin ifanda o daha yaxşı səslənə bilər...”.

Pianoçunun ifasında “Ceyran ilə əlvida” musiqisinin videoyazısı kino ictimaiyyəti və musiqisevərlər tərəfindən rəğbətlə qarşılanıb.

Qeyd edək ki, Rüstəm İbrahimbəyovun ssenarisi əsasında Azərbaycan, ABŞ və Rusiya kinematografçılarının iştirakı ilə çəkilən “Dağıdılmış körpülər” bədii filmi müharibə üzündən anasından ayrı düşən və ABŞ-da yaşayan gənc rejissor Ceffin kino kəkililişi üçün Azərbaycanla gəlməsi, burada Ceyran adlı qızla tanış olmasından bəhs edir.

Rüstəm İbrahimbəyov Nizami Kino Mərkəzindən bu ifanın sədalari altında son mənzilə yola salınıb.

“Sərhəd bilməyən incəsənət”

Azərbaycan və Moldova uşaq kitabxanalarının Novruz görüşü

F.Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanası və İ.Kryange adına Moldova Milli Uşaq Kitabxanası arasında “Sərhəd bilməyən incəsənət” layihəsi çərçivəsində “Novruz – milli-mənəvi dəyərlərimiz” adlı virtual görüş keçirilib.

Martin 16-da Bakı Avropa liseyində “Zoom” platforması üzərindən təşkil olunan görüşün məqsədi ölkə hüddudlarından kənardakı uşaq kitabxanaları ilə sıx əməkdaşlığı inkişaf etdirmək, Novruzla əlaqədar milli adət-ənənələrimiz haqqında Moldovada yaşayan məktəbliləri məlumatlandırmaq idi. Onlayn görüşdə hər iki tərəfdən uşaqlar mövzu ilə əlaqədar fikir mübadiləsi aparmaq imkanı əldə ediblər.

Azərbaycanlı uşaqların ifasında Novruz bayramına həsr olunmuş ədəbi-bədii kompozisiya təqdim olunub, şeirlər, mahnılar səsləndirilib. Dədə Qorqud, Bahar qızı, Novruz bayramının qəhrəmanları Kosa və Keçəl bayram əhval-ruhiyyəsini tədbirin qonaqlarına çatdırıblar.

Moldova məktəbliləri də “Martişor” adlı bahar bayramı haqqında ətraflı məlumat veriblər. Bildirilib ki, bayram martin 1-də qeyd olunur, həmin gün insanlar bir-birinə ağ və qırmızı saplardan hazırlanmış çələnglər, döş nişanları verirlər.

Xatırladaq ki, F.Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanası “Sərhəd bilməyən incəsənət” layihəsi çərçivəsində Ukrayna Milli Uşaq Kitabxanası ilə 2017-ci ildə “Dostluq kitabdan başlayır”, 2018-ci ildə “Milli musiqi alətlərimiz”, 2019-cu ildə isə “Milli geyimlər və folklor” adlı virtual görüşlər keçirib.

Novruz bayramı ərəfəsində şəhid ailəsi ziyarət edilib

“İçərişəhər” Dövlət Tarix-Memariq Qoruğu İdarəsi İdarə Heyətinin sədri Şahin Seyidzadə Novruz bayramı ərəfəsində Şuşa şəhəri uğrunda gedən döyüşlərdə qəhrəmancasına şəhadətə qovuşmuş İçərişəhər sakini Fərid Əliyevin ailəsini ziyarət edib.

İdarenin mətbuat xidmətindən bildirilib ki, Şahin Seyidzadə ailə üzvlərinin şəhidlə bağlı xatirələrini dinləyib, qayğıları, ehtiyacları ilə maraqlanıb. Şəhid ailələri və qazilərimizin daim diqqət mərkəzində saxlanıldığı, onların sosial təminatı və yaşayış imkanlarının artırılması istiqamətində bundan sonra da qayğı göstəriləcəyi vurğulanıb.

ATMU-nun əməkdaşları Eskişehir Anadolu Universitetinin fəaliyyəti ilə tanış olublar

Azərbaycan Turizm və Menecment Universitetinin (ATMU) Keyfiyyət təminatı şöbəsi Keyfiyyətin planlaşdırılması və inkişafı bölməsinin rəhbəri Şirməmməd Məmmədov, Biznes idarəçiliyi fakültəsinin dekan müavini İlham Əliyeva, Beynəlxalq əlaqələr şöbəsinin müdaxəssisi İncə Əliyeva “Erasmus+” proqramı çərçivəsində Türkiyədə Eskişehir Anadolu Universitetinin fəaliyyəti ilə tanış olublar.

Anadolu Universiteti Turizm fakültəsinin dekanı professor Oktay Emir, fakültənin “Erasmus+” proqramı üzrə koordinasiya və müəllimi Engin Bayraktaroğlu, Beynəlxalq şöbənin məsul əməkdaşları Lili Feng ilə görüşən ATMU əməkdaşları onlayn təhsil və əməkdaşlığın genişləndirilməsi istiqamətində fikir mübadiləsi aparıblar.

Kurikulum üzrə turizm menecerləri və bələdçilər üçün təlimin təşkili, gastronomiya və kulinariya mütəxəssislərinin hazırlanması, tələbələrin peşəkar veridilərə yiyələnməsi, fakültə laboratoriyalarının və təbiiqi dərslərin formatı və digər məsələlər nəzərdən keçirilib.

“Muğam dünyasının Xanı” kitabı təqdim olundu

Martin 16-da Beynəlxalq Muğam Mərkəzinin (BMM) nəşrləri seriyasından Mustafa Cəməninlin “Muğam dünyasının Xanı” kitabının təqdimatı keçirildi. Kitabda Azərbaycan xanəndəlik məktəbinin görkəmli nümayəndəsi Xan Şuşinski haqqında xatirələr toplanıb.

Tədbiri açıq elan edən filologiya üzrə fəlsəfə doktoru Gülhüseyn Kazımlı bildirdi ki, Xan Şuşinski Azərbaycan muğam sənətinin əsas sütunlarından biridir. Xanəndə haqqında çox kitablar, məqalələr yazılıb, filmlər çəkilib. Ancaq “Muğam dünyasının Xanı” kitabı bunların arasında xüsusi əhəmiyyət kəsb edir.

Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin sədr müavini Rəşad Məcid diqqətə çatdırdı ki, Mustafa Cəməninlin bədii əsərləri, hekayə, povest, xüsusilə də Qarabağın tarixi ilə bağlı yazıları, eləcə də milli musiqiyə xidmət göstərmiş insanların taleyi, həyatı barədə araşdırmaları hər zaman maraqla qarşılanıb. “Muğam dünyasının Xanı” kitabı da onun zəhmətinin növbəti bir məhsuludur.

Daha sonra çıxış edən Xalq artisti, tanınmış tarzən, professor Ramiz Quliyev, Milli Məclisin deputatı Aydın Mirzəzadə, sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru Səadət Təhmirazqızı, Əməkdar artist Azad Şükürov xanəndə ilə bağlı xatirələrini söylədilər. Onlar kitabın ərşəyə gəlməsinə görə müəllifə təşəkkürlərini bildirdilər.

Xan Şuşinskinin oğlu Aslan Cavanşırov və qızı Bəyimxanım Verdıyeva çıxış edərək kitabla bağlı fikirlərini bölüşdülər.

Müəllif Mustafa Cəmənlı nəşrdə 32 sənətkarın xatirəsinin yer aldığını bildirdi. Dedi ki, xatirələrini bölüşən insanlar musiqi mədəniyyəti tarixində xüsusi yer tutduqları üçün kitabda hər bir sənətkar haqqında ensiklopedik məlumat verilib: “Məni qüssələndirən odur ki, o 32 nəfərdən 24-dü artıq həyatdan köçüb. Ne yaxşı ki, mən

vaxt ilə onların hər birini danışdırıb Xan Şuşinski haqqında xatirələrini qələmə almışam”.

Çıxışlardan sonra bədii hissə təqdim olundu. Konsertdə BMM-in solistlərinin ifasında Xan Şuşinskinin repertuarından mahnı və təsniflər təqdimat mərasiminə rəng qatdı. Əməkdar artistlər Güllüstan Əliyeva, Sevinc Sarıyeva, Bəyimxanım Vəliyeva, Səbuhi İbayev, xanəndələr Nisbət Sədrayeva, Rəvanə Qurbanova, Xəyalə Qafarzadə, Malik Həsə-

novun çıxışları alqışlarla qarşılandı. Xanəndələri BMM-in solistləri tarzən Rövşən Qurbanov, Ceyhun Muradov (kamança), Əməkdar artist Təranə Əliyeva (qanun), Amil Mustafayev (nağara), Rafael Əsgərov (balaban) və Vasif Yusifli (ud) müşayiət edirdi.

Gecədə Xan Şuşinskinin nəticəsi, Bülbül adına Orta İxtisas Musiqi Məktəbinin şagirdi Fərid Hüseynovun fortepianoda çıxışı maraqla qarşılandı.

Lalə

“Dəyirmi masa”da Cabbar irsindən söhbət açılıb

müəllimi Məşədi Məhəmməd Bülbül haqqında danışaraq onun şeirlərindən nümunələr söylədi.

Sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru, Əməkdar incəsənət xadimi Sürəyya Ağayeva çıxışı zamanı muğam sənətimizin tarixi və onun inkişafında C.Qaryağdıoğlunun rolu haqqında söz açdı. Qeyd etdi ki, muğam professional sənətdir. Muğam dəyişmir, bu, olduqca savadlı, ruhlu musiqiçilərin məhsuludur.

Ü.Hacıbəyli adına Bakı Musiqi Akademiyasının professoru Arif Əsədullayev muğam dəsgahları, solisrlərin mahnılandılıkdə C.Qaryağdıoğlu ənənələrinin davam etdirilməsi ilə bağlı düşüncələrini bölüşdü. Diqqətə çatdırdı ki, görkəmli xanəndə Azərbaycan muğamının modelinə, onun texnikasına, qanun-qaydalarına dərindən bələd olan muğam ustası

idi. C.Qaryağdıoğlunun güclü səsi, uzun nəfəsi, bir muğamdan digərinə keçmək üçün təsniflərdən məharətlə istifadə etməsi gənc nəsle örnək olmalıdır.

Yazıçı, publisist, Əməkdar mədəniyyət işçisi Mustafa Cəmənlı, C.Qaryağdıoğlu haqqında iki sənədli filmnin ssenari müəllifi Kəmalə Musazadə, yazıçı, jurnalist Kənan Hacı çıxışlarında xanəndə haqqında qələmə aldıkları əsərlər barədə məlumat verdilər.

Tədbirdə həmçinin BMM solistlərinin ifasında C.Qaryağdıoğlunun mahnılarından ibarət musiqi nömrələri təqdim olundu. Qeyd edək ki, “Dəyirmi masa” layihəsinin ideya müəllifi BMM-in direktoru, Xalq artisti Murad Hüseynov, koordinasiya Gülhüseyn Kazımlıdır.

L.Azəri

Beynəlxalq Muğam Mərkəzinin (BMM) “Dəyirmi masa” layihəsi davam edir. Layihədə Azərbaycan milli musiqisi tarixində iz qoymuş görkəmli sənətkarların yaradıcılıq yoluna işıq salınıb.

Martin 16-da layihə üzrə növbəti tədbir ustad xanəndə, bəstəkar, Xalq artisti Cabbar Qaryağdıoğluna (1861-1944) həsr edilmişdi.

Əvvəli səh. 1-də

Sabirabad Regional Mədəniyyət İdarəsi (RMI), rayon Gənclər və İdman İdarəsinin təşkilatçılığı, rayon icra hakimiyyətinin təşəbbüsü ilə N saylı hərbi hissədə Novruz şənliyi keçirilib. Tədbirdə rayon İH başçısının birinci müavini Həsən Həsənov, RMI-nin rəisi Fərid Qurbanzadə və digər qonaqlar çıxış edərək hərbiçiləri təbrik ediblər. Daha sonra hərbi hissəyə bayram sovgatı təqdim olunub. Tədbir Sabirabad rayon Mədəniyyət Mərkəzinin təşkil etdiyi rəngarəng konsert proqramı ilə davam edib.

Sabirabad rayon Mədəniyyət Mərkəzində keçirilən "Xonça" festivalında konsert proqramı təqdim olunub. Rayon Mədəniyyət Mərkəzinin tabeliyində fəaliyyət göstərən Kürkəndi kənd Yarıdıcılıq evində isə "Novruz gəlir, yaz gəlir" adlı bayram şənliyi keçirilib.

Şəmkir RMI Daşkəsən rayon Mərkəzi Kitabxanasının Uşaq şöbəsində "Yurdumuza yaz gəlir" adlı şənlik keçirilib. Şənlikdə rəngarəng əyləncəli səhnəciklər nümayiş etdirilib, bahara həsr olunmuş mahnılar ifa edilib.

Ağdaş RMI Zərdab Rayon Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyində "Novruz bayramının tarixi və adətləri" adlı tədbir təşkil olunub. Çıxış edən regional idarənin Zərdab rayonu üzrə nümayəndəsi Urfan Əhmədov Novruz haqqında danışib, təbriklərini çatdırıb.

Sumqayıt RMI Xızı rayon nümayəndəliyinin təşkilatçılığı ilə

Xızı rayon Mikayıl Müşfiq Muzeyinin həyətyanı sahəsində ağacəkmə aksiyası təşkil edilib. Sumqayıt RMI-nin rəisi Rəşad Əliyevin də iştirak etdiyi aksiyada onlarla həmişəyaşıl ağac əkilib.

Sumqayıt şəhər Səid Rüstəmov adına 3 nömrəli Uşaq incəsənət məktəbində keçirilən konsertdə müəllimlərdən ibarət xor kollektivi, fortepiano, tar, saksofon, skripka, akkordeonda musiqi nömrələri və xalq çalğı alətləri ansamblının müşayiəti ilə mahnılar səsləndirilib.

Sumqayıt RMI-nin təşkilatçılığı, Sumqayıt Şəhər İcra Hakimiyyəti və Beynəlxalq Qadınlar Klubunun dəstəyi ilə N.Nərimanov adına Mədəniyyət Mərkəzində "Əmanətimiz şəhid övladları" adlı bayram şənliyi təşkil olunub. Şəhid və qazi övladlarının iştirak etdiyi tədbirdə çıxış edən regional idarənin rəisi R.Əliyev, Milli Məclisin deputatları Müşfiq Məmmədli və Emin Hacıyev şəhid və qazi ailələrinin bayramını təbrik edib, onlara xoş arzularını çatdırıblar.

Abşeron rayon Mədəniyyət Mərkəzində "Zəfər müjdeli Novruz" adlı bayram tədbiri keçirilib.

Abşeron Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Abdin Fərzəliyevin də qatıldığı şənlikdə uşaq musiqi və incəsənət məktəbləri şagirdlərinin əl işləri nümayiş etdirilib. İncəsənət ustalarının ifasında konsert proqramı maraqla qarşılanıb.

Qubadlı şəhər Ə.Mehdiyev adına Uşaq musiqi məktəbinin təşkil etdiyi "Yurdumuza bahar gəlir" adlı bayram konsertində təhsil ocağının müəllim və şagirdləri çıxış edib, Kosa, Keçəl, Bahar qızı isə qonaqlara xoş əhval-ruhiyyə yaşadıb.

Lənkəran RMI Lənkəran şəhər MKS-nin Uşaq şöbəsində keçirilən bayram şənliyində məktəblər xalqımızın adət-ənənələrini əks etdirən səhnəciklər göstərərək, şeirlər söyləyib, musiqi nömrələri təqdim ediblər.

Tərtər şəhərinin mərkəzi mey-

Mədəniyyət Mərkəzinin hazırladığı konsert proqramı maraqla

İsmayilli rayon F.Əzimov adına Uşaq incəsənət məktəbi və

qarşılanıb.

İsmayilli RMI, İsmayilli RİH və Dövlət Turizm Agentliyinin birgə təşkilatçılığı ilə Lahıc qəsəbəsində Torpaq çərşənbəsi qeyd olunub. Keçəllə Kosanın iştirakı ilə məzhəkə göstərilib, həmçinin "Niyal" instrumental ansamblının

rayon MKS-nin Uşaq şöbəsinin birgə təşkilatçılığı ilə keçirilən tədbirdə məktəbin şagirdlərindən ibarət xalq çalğı alətləri ansamblı çıxış edib.

Ağsu şəhər Mədəniyyət evində isə "Yurdumuza bahar gəlir" adlı konsert keçirilib.

Ağstafa RMI Ağstafa Dövlət Rəsm Qalereyasında "Yurdumuza yaz gəlir" başlıqlı rəsm sərgisi təşkil edilib. Qazaxda keçirilən ümumrayon tədbirində Vətən müharibəsi qazisi Elməddin Yusifova Bənövşə Əhmədovanın nikah mərasimi olub. Tədbir daha sonra "Göyazən" instrumental ansamblı, Qazax şəhər 2 nömrəli Uşaq musiqi məktəbinin şagirdləri və rayon Mədəniyyət Mərkəzinin "Qönçə" rəqs qrupunun çıxışları ilə davam etdirilib. Aşıq Əkbər Cəfərov adına Tovuz rayon Mədəniyyət Mərkəzində isə "Bir niyyət tutaq" adlı bayram konserti təşkil edilib.

Xaçmaz RMI Heydər Əliyev adına Xaçmaz rayon Mədəniyyət Mərkəzində "Zəfər ətirlı Novruzum" adlı bayram tədbiri təşkil olu-

nub. Şəhər saatlarından başlayaraq zurnaçılar şəhər sakinlərini el şənliyinə dəvət edib. Daha sonra mərkəzin qarşısında bayram tonqalı alovlandırılıb. Novruzun personajları olan Kosa və Keçəl zara-fatları ilə tədbir iştirakçılarında xoş əhval-ruhiyyə yaradıb, Bahar qızı, milli geyimli gənclər tonqal ətrafında rəqs ediblər. Sonra mərkəzin foyesində sərgi təşkil olunub.

B.Səfəroğlu adına Quba rayon Mədəniyyət Mərkəzində də bayram tədbiri təşkil edilib. Quba RİH başçısı Ziyəddin Əliyev rayon ictimaiyyətinə bayram münasibətilə təbrik edib. Sonra respublikanın tanınmış sənətcilərinin iştirakı ilə bayram konserti olub.

Ağcabədi RMI Ağcabədi rayon MKS-nin Mərkəzi Kitabxanasında keçirilən bayram tədbirində MKS-nin direktoru Məhəbbət Əliyeva Novruz adət-ənənələri haqqında çıxış edib.

Biləsuvar RMI Neftçala Dövlət Rəsm Qalereyası və rayon X.Məmmədov adına Mədəniyyət Mərkəzinin əməkdaşları tərəfindən bayram münasibətilə sərgi təşkil edilib.

Masallı RMI Masallı Rayon Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyində "Novruz və adət-ənənələrimiz" adlı bayram tədbiri keçirilib. Muzeyin direktoru Əntiqə Tağıyevanın çıxışından sonra qonaqlar Novruz sərgisinə baxıblar.

Hazırladı: N.Məmmədli

"Əziz Şuşa, sən azadsan!"

Biləsuvar RMI Salyan rayon Heydər Əliyev Mərkəzinin elan etdiyi "Əziz Şuşa, sən bizimsən!" adlı rəsm müsabiqəsinin mükafatlandırma tədbiri keçirilib. Müsabiqədə iştirak edən şagirdlərə diplom və hədiyyələr təqdim edilib.

İsmayilli RMI Şamaxı rayon Heydər Əliyev Mərkəzi və Şamaxı şəhər İncəsənət Təhsili Mərkəzi Rəssamlıq şöbəsinin birgə təşkilatçılığı ilə keçirilən "Mədəniyyətimizin, tariximizin beşiyi – Şuşa" adlı rəsm müsabiqəsinə yekun vurulub. Müsabiqədə mərkəzdə təhsil alan şagirdlərin çəkdiyi 30-dan çox rəsm nümayiş olunub. I, II, III yerlərə layiq görülməklə yanaşı fərmanlarla, digər iştirakçılar isə təşəkkürnamələrlə təltif ediliblər.

Sumqayıt RMI Xızı rayon Uşaq musiqi məktəbində "Əziz Şuşa, sən azadsan!" adlı ədəbi-bədii gecə keçirilib. Təhsil ocağının "Xızı dağları" ansamblı və məktəbin müəllimlərinin ifasında xalq mahnıları səslənib, nağara sinfinin məzunları, qızlar ansamblı və şagirdlərdən ibarət xor kollektivinin musiqi nömrələri alqışlarla qarşılanıb.

Şəki RMI-nin rəisi vəzifəsini müvəqqəti icra edən Tərlan Nəsinov və idarənin əməkdaşları Novruz bayramı münasibətilə Vətən müharibəsi şəhidləri Nəcəf İmamverdiyev, Eltun Kərimov və Zaur Əliyevin ailələrinə baş çəkib, bayram sovgatları təqdim ediblər. Zaqatala rayon Heydər Əliyev Mərkəzinin əməkdaşları II Qarabağ müharibəsi şəhidi Sayad Hacıyevin doğum günü münasibətilə ailəsini və məzarını ziyarət ediblər.

Sumqayıt RMI Sumqayıt şəhər N.Nərimanov adına Mədəniyyət Mərkəzində Vətən müharibəsinin şəhid mayoru Tələh Kərimovun doğum günü ilə əlaqədar "Qısa ömrün səhifəsi" adlı xatirə gecəsi keçirilib. Sumqayıt şəhər MKS-nin S.Vurğun adına Mərkəzi Kitabxanasının əməkdaşları Vətən müharibəsi şəhidləri, baş gizirlər – Aynur Poladov və hərbi tibb qulluqçusu Eldar Abdullayevin ailələrini ziyarət ediblər. Sumqayıt şəhər Heydər Əliyev Mərkəzinin kollektivi isə II

Vətən fədailəri unudulmur

Qarabağ müharibəsi şəhidi Müşfiq Bəkiyevin ailəsinə baş çəkib. Qubadlı rayon Mədəniyyət evi tərəfindən Vətən müharibəsi şəhidi Rüşət Mustafayevin anım gününə həsr olunan tədbir təşkil edilib. Abşeron rayon Mədəniyyət Mərkəzinin filial müəssisələri – Fatmayı kənd Diyarşünaslıq klubu, Mehdiabad qəsəbə Diyarşünaslıq evi, Görədil kənd Folklor klubunun əməkdaşları II Qarabağ müharibəsi şəhidi Ələsgər Cavadovun anasını ziyarət ediblər. Sumqayıt RMI-nin əhatə etdiyi Şuşa rayon Mədəniyyət evi və rayonun Malıbəyli kənd Mədəniyyət evinin kollektivləri isə Vətən müharibəsi şəhidi, polkovnik-leytenant Zaur Cəfərovun ailəsinə baş çəkiblər.

Kürdəmir RMI-nin rəisi Faiq Xudanlı və bir qrup mədəniyyət işçisi Vətən müharibəsi şəhidləri Əli Quliyev, Tural Vəliyev və Zahir Mehdiyevin ailə üzvləri ilə görüşərək onlara Novruz sovgatları hədiyyə edib.

Masallı Xalq teatri və Masallı Dövlət Regional Kollecinin birgə əməkdaşlığı ilə şəhidlərin əziz xatirəsinə ithaf olunan "Şərəfli döyüş yolu" adlı tamaşa oynanıb. Ssenari müəllifi Pervana Ziyadova olan kompozisiyada hər iki Qarabağ müharibəsində igidlik göstərərək şəhidlik zirvəsinə ucalmış oğulların həyat və şərəfli döyüş yoluna işıq salan səhnələrə yer verilib. Rejissor Cəmaləddin Əliyevin quruluş verdiyi kompozisiyanın musiqi tərtibatı Elsevər Əliyev və Ruslan Xudadova aiddir.

Ağstafa RMI Ağstafa Rayon Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyi və Hüseyn Arifin Ev-Muzeyinin əməkdaşları Vətən müharibəsi şəhidi Xudayət Orucovun ailəsinə baş çəkiblər.

Gəncə RMI Gəncə şəhər MKS "Şəhidlərimizi tanıyaq və tanıdaq!" başlığı altında Vətən müharibəsi şəhidi Elvin Mustafayevin anadan olmasının 30-cu ildönümünü ilə bağlı anım günü təşkil edib.

Bəli, bu sarayın yalnız tarixi qalıb... İndiki Ermənistanın yerləşdiyi əzəli Azərbaycan torpaqlarında xalqımızın əsrlər boyu yaratdığı tarixi tikililərin, demək olar ki, hamısı məhv edilib. Bu gün, təəssüf ki, qədim yurd yerlərimizdə azərbaycanlı kimliyini özündə təcəssüm etdirən həmin memarlıq nümunələri haqqında keçmiş zamanda danışmaq məcburıq.

1902-ci ildə nəşr olunan "İrəvan quberniyasının yaddaş kitabı"nda qeyd olunur ki, quberniya ərazisində 310 məscid var. Bu gün isə həmin məscidlərdən biri – İrəvan şəhərindəki Göy məscid günümüzdə "sağ-salamat" gəlib çatıb. Həmin məscid isə bir neçə il öncə "bərpə" edilərək tarixi saxtalaşdırılıb və fars məscidi kimi tanılmaqdadır.

İrəvan şəhərində yer üzündən silinən memarlıq nümunələrindən biri də Sərdar sarayı kimi tanınan xan sarayının binasıdır. Sərdar sarayı İrəvan qalasının şimal-qərb hissəsində yerləşib. İndi nə həmin qala var, nə də ki, saray.

XVI əsrin əvvəllərində İrəvan sərdarı Əmirgünə xan Qacar tərəfindən inşa etdirilən saray binası 1760-1770-ci illərdə İrəvan xanı Hüseynəli xan tərəfindən dövrünün məşhur memarı Mirzə Cəfər Xoynunun rəhbərliyi altında yenidən qurulub. Hüseynəli xanın oğlu Məhəmməd xan güzgü salonu və Sərdar bağındakı yay imarətini inşa etdirib, bununla da bu möhtəşəm tikili memarlıq baxımından monumental saray kompleksini tamamlayıb. Saray kompleksi 1810-cu ildə Hüseynqulu xanın hakimiyyəti dövründə əsaslı təmir olunub və ona bir sıra tikililər əlavə edilib.

Azərbaycan memarlığının şah əsərlərindən biri kimi tarixə qovuşmuş bu sarayda həmin dövrün təsviri sənətin geniş yayılmış növü olan divarüstü boyakları-ğından geniş istifadə olunaraq

divarları bəzəyən portretlər, süjetli kompozisiyalar yaradılıb. Güzgüli zalın dərin çatma tağı ön divarında ornamental pannolarla tavan arasında qalan zolaqda oxşar və eynibicimli çər-

çivə daxilində Fətəli şahın, oğlu Abbas Mirzənin, İrəvan xanı Hüseynqulu xanın və qardaşı Həsən xanın, dastan qəhrəmanları Rüstəm Zalın, onun oğlu Söhrəbün portretləri təsvir olunubmuş. Sarayın memarlıq üslubu, onun bədii-estetik həlli zaman-zaman bu qədim yurdumuza üz tutan səyyahların da marağına səbəb olub. Müxtəlif vaxtlarda İrəvan şəhərinə səfər edən bir çox səyyahlar Sərdar sarayını, onun güzgüli salonunu, qaladakı və şəhərdəki məscidləri, hovuz və hamamları öz əsərlərində təsvir ediblər.

Zəngin bədii tərtibata sahib olan Sərdar sarayı arxaeloq və rəssam Qırıqorı Qaqarının XIX əsrin 40-cı illərində çəkdiyi əsərdə güzgüli salonda saray həyatının bir parçasını gözəlrimiz

önünə gətirir. Ön planda taxtda əyləşmiş xan, solunda əyanları, taxtın önündə ulduzvarı hovuz və ortasında kiçik fontan görünür. Salonun döşəməsinə naxışlı xalçalar serilib, tavan və divarlar nəbati, həndəsi ornamentlərlə bəzədilib, çərçivələr şəbəkə üslubunda işlənib. Sarayın divarboyu ornamentlərlə bərabər, şəkillərlə də bəzədilibdiyi görünür. Sərdar sarayı 1913-cü ildə erməni vandalizminə məruz qalaraq qismən dağıdılıb. 1918-ci ildə isə sarayı tamamilə yerlə yeksan ediblər. Bununla da Azərbaycan memarlığının daha bir nümunəsi erməni vəhşiliyinin qurbanı olub. Həmin saraydan yalnız Fətəli şah Qacar və onun oğlu Abbas Mirzənin portretləri (Tiflisdə aparılıb və hazırda Gürcüstan Dövlət İncəsənət Muzeyində saxlanılır) qalıb...

Fariz Hüseynli

Martin 15-də tanınmış kinoşünas, ssenarist və rejissor, Əməkdar incəsənət xadimi Aydın Dadaşovun anadan olmasının 70 illiyi tamam oldu. Bu münasibətlə Azərbaycan Dövlət Film Fondunda (ADFF) kino xadiminin xatirə gecəsi keçirildi.

Tədbiri ADFF-nin direktoru, Əməkdar incəsənət xadimi Cəmil Quliyev açaraq sənətkarın ömür yoluna və yaradıcılığına nəzər saldı. Bildirdi ki, Aydın Ərşad oğlu Dadaşov 1 mart 1952-ci ildə Ağdam şəhərində dünyaya göz açıb. 1972-ci ildə Azərbaycan Xalq Təsərrüfatı İnstitutunun (indiki Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti) İqtisad fakültəsini bitirib. 1980-ci ildə Leningrad Dövlət Teatr, Musiqi və Kinematografiya İnstitutunda (indiki Sankt-Peterburq Teatr Akademiyası) dram sənəti üzrə təhsil alıb. 1982-ci ildə Moskvada ikillik ali rejissorluq və ssenari kurslarında oxuyub.

Qeyd olundu ki, Aydın Dadaşov Bakı Dövlət Universiteti və Azərbaycan Dövlət Mədəniyyəti

Tanınmış kinoşünasın xatirə gecəsi

Aydın Dadaşovun 70 illiyi qeyd olundu

yət və İncəsənət Universitetinin (ADMIU) auditoriyalarında öz bilik və bacarığını tələbələrə öyrədib. Eyni zamanda kino sənətini müxtəlif istiqamətlərdən araşdırıb. Azərbaycan sənədli kinosuna töhfələr verib.

Xalq artisti, kinorejissor Xəmis Muradov, Əməkdar incəsənət xadimi, kinoşünas Aydın Kazımsadə çıxış edərək Aydın Dadaşovla bağlı xatirələrini bölüşdülər.

Diqqətə çatdırdılar ki, Aydın Dadaşov müxtəlif illərdə C.Cabbarlı adına "Azərbaycanfilm" Kinostudiyasında film direktoru, rejissor və redaktor olub. Bakı Dövlət Universiteti Jurnalistika fakültəsinin Televiziya və radio jurnalistikası kafedrasında çalışıb. 2000-ci ildə həmin kafedranın dosenti, 2006-cı ildən isə professoru olub. ADMIU Kino və televiziya fakültəsinin Kinoşünaslıq kafedrasına rəhbərlik edib, ekran

dramaturgiyası, ssenari yaradıcılığı, televiziya tənqidi kimi fənlərin tədrisini həyata keçirib.

Vurğulandı ki, Aydın Dadaşovun zəngin kino yaradıcılığı da olub. Onun yaradıcılıq tərcümeyi-halına 30-a yaxın filmin rejissorluğu, 50-dək ekran işinin ssenari müəllifliyi yazılıb. Eyni zamanda bir neçə kinolentin direktoru və redaktoru kimi çalışıb. Professor Aydın Dadaşov 2017-ci il martın 15-də 65 yaşında vəfat edib.

Çıxışlardan sonra tanınmış kino xadiminin ssenari müəllifi olduğu və Azərbaycan SSR Dövlət mükafatına layiq görülmüş "Əks-səda" və "Balaban" sənədli filmlərinin bərpadan sonra təqdimatı keçirildi.

Qeyd edək ki, 1987-ci ildə "Azərbaycanfilm" Kinostudiyasında istehsal olunan hər iki filmin rejissoru Xəmis Muradovdur.

Sonda mərhumun oğlu Orxan Dadaşov çıxış edərək tədbirin təşkilatçılarna və iştirakçılara təşəkkürünü bildirdi.

S.Fərcəv

Bakı Musiqi Akademiyasında növbəti seminar

Üzeyir Hacıbəyli adına Bakı Musiqi Akademiyasının (BMA) "Şifahi ənənəli Azərbaycan professional musiqisi və onun yeni istiqamətlərinin tədqiqi: orqanologiya və akustika" elmi-tədqiqat laboratoriyasının təşkilatçılığı ilə martın 15-də Əməkdar incəsənət xadimi, sənəşünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru, professor Arif Əsədullayevin "Çahargah" muğam dəsgahının ifa məziyyətləri" mövzusunda elmi seminar keçirilib.

Seminarı BMA-nın elm və yaradıcılıq işləri üzrə prorektoru, professor Gülnaz Abdullazadə açıb. Arif Əsədullayev seminarla təqdim olunaçaq "Çahargah" tədris filmi haqqında fikirlərini

bölüşüb.

Sonra film nümayiş olunub. Filmə xanəndələrin ifasında "Çahargah" muğam dəsgahının bütün guşə və şöbələri ardıcıl olaraq səslənib.

"Silva" yenidən səhnədə

Azərbaycan Dövlət Akademik Musiqili Teatrı macar bəstəkarı İmre Kalmanın "Silva" operettasının tamaşası ilə rusdilli tamaşaçıların görüşünə gələcək.

Martın 25-də göstəriləcək səhnə əsərinin quruluşçu rejissoru Əməkdar artist Boris Lukinski, quruluşçu rəssamı Əməkdar mədəniyyət işçisi Aleksandr Fyodorov, geyim üzrə rəssamı Yelena Almazova, baletmeysterləri Əməkdar artistlər Yelena və Zakir Ağayevlər, xormeysteri Əməkdar artist Vəqif Məstanovdur. Tamaşanın dirijoru Əməkdar incəsənət xadimi Fəxrəddin Atayevdir.

"Silva" operettasının süjet xəttini saf sevgi təşkil edir. Kabaredə müğənni işləyən Silva Varesku ilə knyaz oğlu Edvin arasında yaşanan məhəbbət Edvinin ailəsi tərəfindən birmənalı qarşılanmır. Valideynləri Edvini başqası ilə nişanlamağa qərar verirlər. Bundan sonra iki gəncin öz sevgisi uğrunda mübarizəsi başlayır.

Opera və Balet Teatrında "... bir gün"

Martın 27-də Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet Teatrında Mədəniyyət Nazirliyinin "Teatrda bir gün" layihəsi çərçivəsində tədbir keçiriləcək. Həmin gün opera və balet sənəti həvəskarları teatrın səhnəarxası fəaliyyəti ilə tanış ola biləcəklər.

Tədbir iştirakçıları solistlər, balet artistləri, xor və orkestrin məşq fəaliyyəti ilə yaxından tanış olacaq, həmçinin tamaşaların nümayişini təmin edən texniki heyətin fəaliyyətini müşahidə etmək imkanı qazanacaqlar.

"Teatrda bir gün" aksiyasında iştirak etmək istəyənlər əvvəlcədən 493-94-05 nömrəli telefonla qeydiyyatdan keçə bilərlər. Xatırladaq ki, 27 mart Dünya Teatr Günüdür (World Theatre Day). Əlamətdar gün 1961-ci ildə UNESCO nəzdində fəaliyyət göstərən Beynəlxalq Teatr İnstitutu tərəfindən təsis olunub.

Mənə elə gəlir ki, bu gün ümumən dünyada teatr özünün mürekkəb dövrünü yaşayır. Bu, "olum, ya ölüm" yox, birmənalı "olum"un idrakıdır və sənət onu sevilənlərlə birləşib atomlu, nüvəli dünya ilə mübarizədədir. Teatr sənəti bizdə də yenilənmə prosesinə keçiddədir. Daha doğrusu, buna çox istəkdir. İstəməyi, arzu etməyi görülen işin əvvəli hesab etsək, ümitsizliyə əsas yoxdur.

Götürək paytaxtda fəaliyyət göstərmiş və potensialı, bacarığı ümid verən gənc nəsil rejissorların bölgə teatrlarına təyinatlarını. Bu, çoxdan gözlənilən və arzulanan addım idi. Əslində, illər əvvəl də bir qrup gənc rejissor bölgə teatrlarına təyinat almışdılar. Doğrudur, onların bəziləri kulis söz-söhbətlərinə, teatrdaxili intriqalara, yaradıcı heyətlə monoqla ünsiyyətə meyl etdiklərindən, eləcə də təcrübəsizlik üzündən özlərini doğrultmadılar. Amma özünü doğruldan, mühitdə yeni formaları rahatlıqla tətbiq edənlər də oldu...

Xəbər verdikimiz kimi, mədəniyyət nazirinin müvafiq əmriləri ilə sənət cəmiyyətində tanınan iki gənc – Anar Babalı Lənkəran Dövlət Dram Teatrına, Vüsal Mehraliyev Mingəçevir Dövlət Dram Teatrına baş rejissor təyin ediliblər. "Bölgə teatrlarının əsas problemi rejissordur" deyənlərdən olduğumdan hər iki təyinatla sevindim. Fəaliyyətlərinin ilk günündən sosial media hesablarında, informasiya portallarında heyətlə "isinmə" hərəkətlərinin vizual əksini görəndən sonra yeni tamaşa plan-proqramları ilə bağlı onların qiyabi olaraq qapılarını döymək qərarına gəldim. Hər ikisinə suallarım da eyni oldu. Sualları da, onlara verilən cavabları da birlikdə oxuyaq.

1. Təyinat aldığınız teatr və onun truppası barədə ilkin fikirləriniz necədir? İndiyədək bu teatrla hər hansı yaradıcılıq əlaqəniz olubmu?

2. Paytaxtdakı teatr mühiti ilə bölgə teatrları arasında ciddi yaradıcılıq məsafəsi var və bu, zaman-zaman özünü qırılmazlarda da büruzə verir. Bu rəhbəri bərpə etmək planlarınız varmı?

3. Əksər yeni nəsil baş rejissorların narazılıq etdiyi əsas məqam bölgə teatrlarında ixtisaslı kadr məsələsi və aktyor truppası ilə bağlıdır. Sizdə vəziyyət necədir?

4. Fəaliyyətə hələ yeni başlamısınız. Amma həm də sürətli gedişlər və yaradıcı təşəbbüslər qarşınızda ki ən böyük məsələdir. Bu tempostrimə kollektivdə adekvat yanaşma varmı?

5. Bir qayda olaraq, bölgə teatrlarının, əsas heyəti olmasa da, yardımçı truppası xeyli dərəcədə yerlərdəki xalq teatrları, həvəskar qruplar hesabına formalaşdırılıb. Amma bu yöndə də sönüklük hiss olunur. Nə kimi təklifləriniz var?

6. Paytaxtdan fərqli olaraq, bölgə teatrlarının bir üstünlüyü də olduğu ərazidə alternativsizliyi. Eləcə də istənilən janrı, üslub və formalarda repertuar müəyyən etməkdə sərbəstlik. Bundan necə yararlanmaq olar?

Lənkəran Dövlət Dram Teatrının baş rejissoru **Anar Babalı**:

1. Bakı teatrlarında işlədiyim müddətdə Lənkəran teatrı və onun truppası haqqında məlumatım az idi. Teatrın sosial şəbəkə paylaşımları və saytıni izləmişdim, vəssalam. Lənkəran teatrı ilə bunadək heç bir yaradıcılıq əlaqəm də olmayıb.

2. Həmişə istəmişəm ki, gedib bölgə teatrlarının tamaşalarını baxım. Amma heç vaxt alınmırdı. Bölgə teatrları ilə paytaxt teatrları arasındakı əlaqəni qurmaq üçün qarşılıqlı yaradıcılıq atmosferinin formalaşmasına şərait yaratmaq lazımdır. Fikrimcə, bunun üçün paytaxt və bölgə teatrları anlayışını yox etmək, ölkədə teatr atmosferi yaradıb, teatrların ümumən sistemli şəkildə ortaq yaradıcı dilini formalaşdırmaq lazımdır.

3. Mənə elə gəlir ki, filan teatrdə ixtisaslı kadr yoxdu kimi yadımaşmalar düz deyil... Yoxdur? O zaman əlimizi-qolumuzu sallayıb oturmaq ki, nə zamansa ixtisaslı kadr gələcək və onda yaxşı işlər görəcəyik?! Bəs ixtisaslı kadrları kim yetişdirməlidir? Hər bir teatr üçün kadr çatışmazlığı müəyyən yaradıcılıq mühitinin olmamasından qaynaqlanır. Başqa teatrları deyə bilmərəm, amma hazırda baş rejissoru olduğum Lənkəran teatrında istər ixtisaslı kadrlar, istərsə də teatr gələn həvəskarlar üçün çox gözəl bir yaradıcılıq mühiti var. Təcrübəli aktyorların illərdi teatrda müdrit edən həvəskarlara fi

teatrı sevdirib, sənətin sirlərini aşılamaları və teatrdə gənc nəslin peşəkarlığa doğru yetişməsində rolu böyükdür.

4. Ürəyin də döyünmə ritmi var və o, aritmiyaya uzun zaman tap görə bilməz. Hərdən ürək döyüntülərini sürətləndirmək olur. Amma ürəyi yormaqla olmaz. Teatrın döyünən ürəyi aktordur. Onu yormadan da yaradıcılıq işlərini sürətləndirmək olar. Bu qayda ilə işləməyə çalışacağıq.

5. Yardımçı heyətin formalaşması üçün şəxsi praktikamdan istifadə edərim. Amma mənə elə gəlir ki, bu, kifayət etməyə bilər. Müxtəlif planlarımız var. İnşallah, həm ölkə daxilindən, həm də xaricdən peşəkar kadrlar dəvət edəcəyik. Beləcə, onlarla birlikdə heyətin yaradıcılıq potensialını artırma bilərik.

6. Razıyam. Lənkəran teatrının öz tamaşaçısı var. Repertuara nəzər salsanız, görərsiniz ki, müxtəlif janrlarda, müxtəlif üslublarda fərqli-fərqli rejissorların quruluşunda tamaşalarımız da var. Onu da deyim ki, bu tamaşalar paytaxtda və ölkəmizdən kənarda da oynanıb və rəğbətə layiq qarşılanıb. Amma bununla kifayətlənmək olmaz. Gürcüstan, Qazaxıstan və Türkiyə teatrları ilə memorandum imzalamaq fi

kirlərimiz var. Teatrda yaradıcı mühitin inkişafı üçün sadələşdirməz ölkələr ilə geniş yaradıcılıq mübadilələrimiz də olacaq.

Mingəçevir Dövlət Dram Teatrının baş rejissoru **Vüsal Mehraliyev**:

1. Bu teatrla 10-15 il əvvələ gedən bağlılığım var. Burada müxtəlif rejissorların quruluşunda bir neçə tamaşanın plastik həllini vermişəm. Bölgə teatrları ilə bağlı studiyaların təşkilinə dair proqramla əlaqədar bir neçə dərsim də olub. Ümumən yaradıcı heyəti tanıyıram. Heyətdə nəsilər arasında qırıqlıq var. Yeni balans zəifdir, üstəlik aktrisasların sayı məhduddur. Amma çalışırıq ki, teatrın kollektivinə, truppasına uyğun repertuar seçək. Teatra yeni simalar, potensiallı gənclər dəvət etmək və onları yetişdirmək mütləqdir. Ümumən trupa barədə rəyim yüksəkdir və ən əsası odur ki, bu trupa işləmək istəyir.

2. Düzdür, nəinki məsafə, hətta bir uçurum yaranıb və bunun izahı yoxdur. Mən bu əlaqəni bərpa etmək üçün repertuar siyasətinə müəyyən düzəlişlər etmişəm. Hesab edirəm ki, əsas məsələ də budur. Teatrın təbiəti, onun auditoriyası düzgün seçilməlidir. Hazırda bir neçə tamaşanı həm bölgələrə, həm də beynəlxalq festivallara çıxarmaq barədə düşünürük. Aktiv piar seqmenti yaradacağıq. Teatrın saytı, aktiv sosial hesabları fəaliyyətə başlayacaq. Onu da deyim ki, biz heç bir paytaxt teatrını özümüz üçün prioritet götürmürük. Kim-səyə oxşamağa çalışmadan əlaqə quracağıq. Teatrın beynəlxalq arenaya çıxışı üçün artıq danışıqlara başlamışıq və inşallah, buna nail olacağıq. Biz paytaxt teatrlarının da bizim teatra gəlməsinə cəhd edəcəyik. Yeni, on-

lar da çalışsınlar ki, biz onlardan nümunə götürək. Ola bilər, oxucu üçün iddialı cavab kimi görünəcək. Amma qısa zamanda bunun söz olmadığını görəcəklər.

3. Əlbəttə, bu, nəinki bizim, ümumilikdə Azərbaycan teatrının böyük bəlasıdır. Amma söhbət təkə truppadan getmir. İxtisaslı kadr məsələsi texniki heyətdən başlayır. Bilirsiniz, aktyor ancaq səhnədədir. Səhnənin arxasında böyük səxlər işləyir və onların hamısı səhnə üçün çalışırlar. O çatışmazlıq da məhz bundadır. Aktyor heyətinə 6 aylıq gücləndirilmiş təlim keçirəm və onlar müəyyən müddətdən sonra plastikadan danışığa heç bir paytaxt aktyorundan geri qalmayacaqlar. Amma texniki heyəti mütləq yetişdirmək lazımdır. Bu sarıdan problemlər, işıq rəssamı, sex rəisləri sarıdan ciddi çatışmazlıq var. Dərd təkə trupa deyil ki...

4. İstəklərim böyükdür və tez bir zamanda pandemiyanın da yaratdığı süstlüyü aradan qaldırmaq və var gücümüzle işləmək lazımdır. Kollektivin bu tempə adekvat olmasına gəlincə, cavabım çox qətidir: buna hamılıqla məcburuq. Olmayanlardan da tələb edir, maraqlandırırıq. Çalışırıq hərə ilə öz dilində danışaq,

teatr sənətinin böyüklüyünü, ümumi missiyamızı izah edək. Şükür, hələ ki, əks münasibət yoxdur.

5. Həvəskar teatr kollektivləri ilə bağlı da müəyyən fikirlərimiz var. Bəli, təhsil məsələsi problemdir. Bildiyiniz kimi, bölgələrdəki həvəskar truppalarından seçilənlər birbaşa teatra gəlirlər və bir az işlədikdən sonra təhsil az qala tamamilən unudurlar. Bunun da yolu var və müəyyən təkliflər irəli sürmüşəm. Bildiyiniz kimi, Mingəçevir Dövlət Universiteti var və mən həftənin üç gününü o universitetdə ustad dərsləri keçirəm. Teatra maraqlı tələbələr seçirəm, onları incəsənət yönüli təhsilə sövq edirəm. Bununla bağlı Mədəniyyət və Təhsil nazirliklərinə müraciətlər də etmişik.

6. Bəli, bu üstünlük var. Düşünürəm ki, paytaxtda janr teatrları var və onlar müəyyən qisim tamaşaçılar üçün repertuar müəyyən edirlər. Bölgədə isə istənilən janra müraciət üstünlüyü var və hər nəsilə, zövqdən tamaşaçıyı tapmaq olar. Bundan yararlanmaq lazımdır. Məsələn, müxtəlif janrlarda, amma eyni repertuar siyasətinə cəvab verən tamaşalar hazırlamaq olar. Hələ ki, qarşımıza üçillik repertuar siyasəti qoymuşuq. Ona uyğun olaraq martın sonuna bir tamaşamızı izləyicilərin ixtiyarına verəcəkdir. Biz klassikanı qoruyaraq, əsərləri əlləməklə itmədən, necə var elə də hazırlayırıq. Bu yolla tamaşaçıya da əsl teatr ənənələrinin necə olduğunu göstərəcəyik.

Rejissorların işləmək istəyi, iddia və tələbləri ürəkəandır. Əgər onların "dilinə görə dilçəyi də var"sa, deməli, nəticə yaxşı olacaq...

Həmidə Nizamiqızı

Xurşidbanu Nəvəvan 1832-ci ildə musiqi beşiyi, şairlər vətəni Şuşada, Qarabağın son hakimi Mehdiqulu xan Cavanşirin ailəsində dünyaya göz açıb. Erkən çağlardan saray tərbiyəsi görüb, dövrün tanınmış alim və sənətkarlarından dərs alıb, çoxlu mütaliə edib. Poeziyaya marağı erkən çağlardan başlayıb. Əvvəl-əvvəl “Xurşid” imzası ilə şeirlər yazıb. Həmin poetik düşüncələrin çoxu zamanın süzgəcindən keçməyərək itib-batıb. Ancaq cüzi bir hissəsi günümüze gəlib çatıb. Araşdırmalardan məlum olur ki, şairə 1870-ci ildən etibarən şeirlərini “Nəvəvan” (kəməksiz) təxəllüsü ilə qələmə alıb. Ədəbi ictimaiyyətdə tanınıb. Yaradıcılığı şair, aşiq və xanəndələr tərəfindən maraqla qarşılanıb.

Nəvəvanın şeirlərini oxuduqca hiss edirsiniz ki, onun poetik düşüncə və duyğularında sevincə kədər vəhdət yaradıb. Bu həm də onun şəxsi həyatdakı dərd-sərindən, o cümlədən gənc övladını itirməsindən qaynaqlanırdı. Həyatın təzadları arasında kəməksiz qalan şairə taleşizliyi ilə bərişmirdi:

*Nə mən olaydım, ilahi, nə də bu aləm olaydı!
Nə də bu aləm əra dil müqəyyədi-qəm olaydı!*

O, yaradıcılığında üzgün naxışlara daha çox yer ayırsa da, gerçəkliklərə də biganə qalmırdı. Poetik yaradıcılığında əsasən aşiqanə, təbiət gözəlliklərinə həsr edilən, müasirlərinə yazdığı mənzumə və hüznü şeirlər yer alıb.

X.Nəvəvan böyük oğlu Mehdiqulu xana həsr etdiyi “Ölürəm” redifli qəzəlində əna qəlbinin sıziyyəti, fəryadı eşidilir:

*Varımdı sinədə dərdü qəmi-nəhan, ölürəm,
Fəda olum sənə, gəl eylə imtahan, ölürəm.
Fəraqdan gecələr yatmaram sabaha kimi,
Xəyali-zülfünə bağlı gedibdir can, ölürəm.
Çəkirdim həsrətini, görmədim, xudahafız!
Olubdur indi işim nələvü fəğan, ölürəm.*

Bu şeirdə Nəvəvanın həsrət və iztirab dolu mənəvi aləmi çox dumanlı görünür. Yüksək bədilliklə yazılmış şeirin misralarında “fəraqdan gecələr səbəhə kimi” yatmayan, ayrılıqdan bağrı qana dönen ananın kövrək qəlbinin nə qədər şən-şən olduğunun şahidi olursan. Şairə yaradıcılığında dini mövzulara da yer ayırıb. Onun “Əli Əsgər”, “Zeynəb”, “Qasim”, “Gəlməsin” redifli şeirləri Kərbəla hadisələrinə həsr edilib. İslam tarixinə bələd olan şairə bu əsərlərində müasirlərinə mənəvi təmizlik, xeyirxahlıq və insanpərvərlik duyğuları aşılamaq istəyib.

*Nə Misr olaydı, nə Kənan, nə həsrəti-Yəqub,
Nə xar olub qəmi-hicranda, qərqi-matəm olaydı!
Nə çah olaydı, nə zindan, nə karvan güzəri,
Nə Yusifi bu bələda gören bir adam olaydı!*

*Nə bəzm olaydı, nə bazari-Yusif əhvalı,
Nə rəhgüzərdə Züleyxa qəmlə həmdəm olaydı!
Nə ah olaydı, nə əfsus, nə parə-parə könlü,
Nə Nəvəvanın, ilahi, həvəsi dərhəm olaydı!*

Vaxtilə şairənin dərin ictimai məzmun kəsb edən “Olaydı” qəzəli Xalq şairi Səməd Vurğunun diqqətini çəkib. “Xurşidbanu Nəvəvan” məqaləsində bu şeiri “böyük insanın qüssə və kədəri” kimi mənalandırıb.

Araşdırmalardan məlum olur ki, Nəvəvan Azərbaycan, fars dilləri ilə yanaşı, çığatay dilində də qiymətli mənzumələr yaradıb. Xaqani, Nizami və Füzuli kimi qüdrətli qələm sahiblərinin əsərlərinə nəzirələr yazıb. Şairənin 20 ilə qədər rəhbərlik etdiyi “Məclisi-üns” ədəbi cəmiyyəti o dövr Qarabağ və bütövlükdə Azərbaycan ədəbi mühitində mühüm iz qoyub.

Şairə 1 oktyabr 1897-ci ildə Şuşada vəfat edib. Ağdamda, İmərət qəbiristanlığında (Qarabağ xanlarının əli məzarlığı) dəfn edilib. Nəvəvanın ölümün ziyalılarını dərinlən kədərlandirib, “Qaf-qaz” və “Tərcüman” qəzetlərində nekroloqlar dərc edilib.

Savalan Fərəcov

Redaksiyadan

Kollektivimiz bu il Novruz u uzun illər qəzetimizin ən bəhrəli yazan olmuş səmimi insan, ustad qələm sahibi Tahir Abbaslinin (25.9.1948 – 18.7.2021) yoxluğunda qarşılayır. Üz tutduğu bütün mövzularda yüksək publisistika örneyi yaradan Tahir müəllim, demək olar, hər il Bahar bayramımıza mahir qələmi ilə “xoş gəldin” deyirdi. Oxucularımız onun yazılarında Novruz u aynı bir zövqlə duyub sevdirdilər. Bu əziz bayram ərəfəsində ustad həmkarımızı rəhmətlə anır, illər öncə qəzetimizdə dərc olunmuş Novruzla bağlı yazısını bir daha diqqətinizə təqdim edirik...

Dünyamızı Yaz adınla yazıb-yaratmağa xoş gəlmisən! Yazılı ədəbiyyatdakı “bənəfsə”, “navrızgüllü”, “qarqasoğan” tələffüzlanan süfte gül-çiçəyin mübarək! Sənin sayəsiz cücarfini, sünbüllünü, mer-meyvəni bəşirəsi “qorabəşirən”, məhsulları düşürəsi “qızıl”, “buz üstə çıxan qoçaqları” üşüdəsi sələflərinə də salam olsun – bəri başdan!

Cümlənin də baş üzvləri var və onlardan ikincisi – xəbər – buyurur ki, Sən – bayramlarımızın əzəl mübtədəsi yurdu muza qədem qoyursan.

“Bayram” ritualları hər hansı çətinlikdən, müşküldən xilasın ifadəsi. Necə ki, 1918-in 28 mayını çarizmdən, 1945-in 9 mayını faşizmdən, 1991-in 18 oktyabrını sovetizmdən xilas günləri kimi bayramlayırıq. Sənin konkret doğum tarixin olmasa da, “doğum evi”n Şərq, Türk elləri! Nəyinsə tarixçəsinin bilinməməsi isə onun ən qədimliyinə, əzəlliyinə işarədir. Bəzi “elmi-tədqiqatı” tapmacalara isə hörmətlə yanaşmaq borcumuzdur; həqiqətin yoxdursa, ehtimallara etiraz edə bilməzsən. O versiyalardan biri və ən tutarqalısı budur ki, yol azıb, düşülməz sıldırım qayalıqlara qalxmış qədim türk tayfaları oradan aşığı – həyata düşən bir qurdun arxasınca enərək xilas olmuş və yaz fəslinin

Gün aydın, Yeni gün!

Özündən öncəki “su”, “od”, “yel”, “torpaq” sələflərinlə birgə!...

ilk gününə təsadüf edən həmin hadisəni bayram etmişlər. Elə bizim totemimiz – boz qurd da həmin hadisənin yetirməsi.

Bu bayramın ən ümdə, ən xarakterik göstəricisi bütün həyata həyatvericiliyindədir. Bu bayram, doğrudan da, bütün təbiət və cəmiyyətin oyanış, ruhlanış, pərvəriş, dirçəliş bünövrəsidir. Bu günlərdən başlayaraq torpağın, suyun, ağacların canı, insanın, hər bir canlının qanı qaynayır. Kim deyər bilər ki, bu fəslin ilk gündündən başlayaraq, insanlar da tumurcuqları? İnsan mənən, ruhən və cismən cücərməyə, səməni cücartmaq eşiqinə düşərmə? İnsan bu tərədən-dırmağa bayram fəslinin hərəritilə qızınıb-qızıqıb qımzanmasa, onun övlad-uşaq meyvələrinin dəyib-doğulması daha çox payız və qışa – doqquz aylıq məsafə mənzillərinə düşməzdi ki...

Yaranışdan bəri heç bir təşviq-təbliğata ehtiyac duymadan bütün ev-əşiklərimizin yuxarı başına keçirilmiş bu bayramın yaxın keçmişdə başına gətirilən bir olayı da xatırlayaq. Bəli, bu bayramın həyatı dissidentlikdən də xali olmayıb. Məsələn, 1967-ci ildə bu bayramı həyətərdən çıxarıb həyata – ictimai həyatə qoşan Şıxəli Qurbanov məhz bu millilik cəhdinin qurbanı oldu.

Sən həm də yaradıcı...

Həmin bu bayramın çağa çağığı, tumurcuq-tumançaq vədələri, yuyunmuşaq uşaq, təzə bay-gəlin timsallı ilk gənclik dövrü haqda düşündükcə gözümüz nə yaşıllamır, könlümüz nə göyləmir, ruhumuz nə qoşulamır, dilimiz nə söyləmir?! Çağa çağı şah taxtdı, deyirlər. Uşaqılıq dönəmi cəh-cəh, ilk gənclik mövsümü bəh-bəh vaxtdı! Lalələri qırıqırımı ləldi, gül-çiçəyi gözə axan seldi, şomuları, çirşiləri, yemlikləri yem, bülbülləri dildi bu bayramın!

Zərb-məsəllərin çoxu səninlə bağlı, əziz bayramımız! Dünyanın yaradılış ünsürlərinin dördünü də ehtiva edirsən. Məsələn, “Nir oddan, bir sudan”. Bəli, xalq bu məsələdə demək istəyir ki, bir oddan qorx, bir sudan. Amma sənikdə söhbət çərşənbə tonqallarından gedir. Dünyanın heç bir xalqının heç bir bayramında bu gurluqda, bu ərşi-bülənddə alov olmur. Olsa-olsa, şam yandırılır ki, bunun da ilahi təcəllası bizim Füzuliyə məxsus...

Nizami və Nəvai haqqında yeni tədqiqat

Özbəkistanda çap olunub

Daşkənddəki Heydər Əliyev adına Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzinin (AMM) layihəsi ilə professor Şuxrat Sıracəddinov və dosent Gülbahar Aşurovanın “Nizami Gəncəvi və Əlişir Nəvəinin yaradıcılığında türk təfəkkürü və ideoloji bədi əsaslar” adlı monoqrafiyası özbək dilində nəşr olunub.

Kitab Azərbaycan Prezidentinin 2021-ci ilin “Nizami Gəncəvi ili” elan edilməsi və Özbəkistan dövlət başçısının “Əlişir Nəvəinin 580 illik yubileyinin geniş qeyd olunması” haqqında sərəncamları ilə əlaqədar çap olunub.

Monoqrafiyanın elmi redaktoru AMEA-nın Milli Azərbaycan Ədəbiyyatı Muzeyinin direktoru, akademik Rafəel Hüseynov, rəyçilər özbəkistanlı professorlar Bakijon Toxliev və Nurbay Cabbarovdur.

Ön sözlün müəllifi AMM-in direktoru Samir Abbasovdur. Ön sözdə qeyd olunur ki, Türk dünyası bəşəriyyətə böyük alimlər, filosoflar, şairlər, yazıçılar bəxş edib və belə nəhəng, görkəmli müfəkkirlərin siyahısında Azərbaycan xalqının fəxri Nizami Gəncəvi və özbək ədəbiyyatının dahi şairi Əlişir Nəvəinin adları fəxrli çəkilir. Müfəkkir şairlər Nizami

Gəncəvi və Əlişir Nəvəinin ədəbi irsinin tədqiqi və təbliğinin bütün dövrlər üçün aktual olduğu, onların irsinin öyrənilməsi, tədqiq edilməsi və yeni, sənbəli mənbələrin üzə çıxarılmasının vacibliyi vurğulanır.

Unudulmaz balaban ustası və ifaçısı

Məmmədnaib Hacıyevin hazırladığı alətlərdən bu gün də sənətçilər istifadə edirlər

Mütəxəssislərin fikrincə, balabanın bir musiqi aləti kimi formalaşması təxminən 4-5 min il əvvəl baş verib. Bu alətin də ifaçılığı ənənəsi ustalardan şagirdə ötürülməklə günümüze gəlib çatıb. Belə ustadlar sırasında Əli Kərimov, Bəhrüz Zeynalov, Məmmədnaib Hacıyev, Abbas Nağıyev, Mübariz Atayev, Həsərət Hüseynov, Ağasəf Seyidov və başqalarının adlarını çəkmək olar.

Çağımızda isə Əməkdar artistlər Şirzad Fətəliyev, İlahim Nəcəfov, Azərbaycan Milli Konservatoriyasının professoru Abbasqulu Nəcəfzadə və digər balaban ifaçıları sələflərinin ənənələrini layiqincə yaşadırlar.

Balaban aləti ney, sümsüz, bülban, musiqar və digər nəfəs alətləri ilə müqayisədə daha mürəkkəbdir və hazırlanması da əziyyət tələb edir. Alətin hazırlanmasında uzun illər xidmət göstərmiş məşhur balabançı Məmmədnaib Hacıyevin 100 illik yubileyi martın 14-də tamam oldu. Bu sənəti yaşadanların dərin ehtiramla xatırladığı balabançı

yubileyi münasibətilə yada saldıq.

Məmmədnaib Şıxəli oğlu Hacıyev 1922-ci ildə İçərişəhərdə anadan olub. Atası Hacı Şıxəli İçərişəhərdə sayılıb-seçilən, zəngin tacirlərdən idi. O, 1918-ci ildə Bakını erməni-bolşevik birləşmələrindən təmizləməyə gələn Qafqaz İslam Ordusunun ərzaqla təminatına böyük dəstək verib. Onun vətənpərvərliyini yüksək qiymətləndirən Qafqaz İslam Ordusunun komandanı, general Ordu paşa Şıxəli kişiyyə xatirə olaraq gülmüş qəmə (xəncər) bağışlayıb. Bu xəncər hazırda balaban ustasının İçərişəhərdəki mənzilində

qorunur. Xəncərin üzərində Osmanlı sultanı Fətih Səlimin möhürü və ay-uldüz həkk olunub.

Məmmədnaibin balabana marağı 9-10 yaşlarından başlaymışdı. O, qamışdan tütək düzəldərək el havaları ifa edərmiş. Professor Abbasqulu Nəcəfzadə balaban ustası ilə bağlı xatirəsində qeyd edir ki, xüsusilə alətdə dəmkəşlərə məxsus fasiləsiz ifa üsulunu mənimsədiyindən dövrün tanınmış klarnet ifaçıları məhz Məmmədnaibin müşayiətinə önəm verirdilər. O, təkə də ifa etmir, xalq mahınları, aşiq musiqisinə bələd olduğundan həm də ifaçılıq edirdi. Balabanda məhərrətli ifası, tərəf-müqabili ilə məqamında tonallığa xüsusi diqqət etməsi ona sənətdə böyük hörmət qazandırmışdı.

Məmmədnaib Hacıyev 1941-1945-ci illər müharibəsinin iştirakçısı olub. Cəbhədən qayıtdıqdan sonra da öz sevimli sənətini davam etdirib. Balaban və tütək alətləri hazırlayıb, eyni zamanda bu alətlərdə ifa edib. Həmin dövrdə klarnet, balaban və tütək ifaçılarının ən çox müraciət etdikləri ünvan məhz Məmmədnaib Hacıyevin İçərişəhərdəki mənzili olub.

Sənətkarın qızı, Milli Kitabxananın direktor müavini, Əməkdar mədəniyyət işçisi Mələk Hacıyevə əzizi ilə bağlı xatirələrində uşaqılıq illərindən tanınmış balaban ifaçıları olan Bəhrüz Zeynalov və Ələkbər Əsgərovun atası ilə dostluq etdiyini və onları tez-tez evlərində gördüyünü bildirir. Deyir ki, atası xarakterinə görə çox zaman televiziyaya çəkilişlərindən imtina etsə də, bəzən yalnız dostlarının sözlünü yerə salmayıb razılıq verib. Buna görə də televiziyanın “qızıl fond”unda ifalarının lent yazılmasına rast gəlmək olar. Ömrünün sonunadək balaban, onun qamışı, tütək, ney və qara zurna hazırlayan sənətkar haqqında dövrünün nəfəs çalğı alətlərinin

novator-virtuoz ifaçısı olan Ələkbər Əsgərov deyərmiş: “Balaban ifaçılığında (dəmkəşliyi nəzərdə tuturdu) mənim üçün ən gözəl müşayiətçi Məmmədnaib Hacıyevdir. Tük kimi dəm verir, muğamları, rəqsləri, mahnıları gözəl bildiyindən tonallığı həmin anda dəyişir. Başqaları ilə ifa edəndə bildiyim də yadımdan çıxır...”.

Məmmədnaib Hacıyevin 100 illik yubileyi ərəfəsində Mələk Hacıyevə atasının hazırladığı gümüş balabana Milli Konservatoriyasının baş müəllimi, Əməkdar artist, balaban ifaçısı Şirzad Fətəliyevə hədiyyə edib.

Şirzad müəllim də sənətkarı xoş xatirələrlə yad edir. Deyir ki, bəlkə də vaxtı olsa, imkan etsə, onun haqqında bir kitablıq yazı yaza, fikir söyləyə bilər. Tanışlıqlarını isə belə xatırlayır: “Hər radəsə 1993-1994-cü illər idi. Mənə balaban qamışı lazım idi. Məsələt gördülər ki, Məmmədnaib ustaya müraciət edim. İçərişəhərdəki evini axtarıb tapdım. Məni çox mehriban qarşıladı. Bütün düzəltmə alətləri göstərdi. Ondən balaban üçün qamış almağa gəldiyimi biləndə birini də gənclərə vermək üçün mənə hə-

diyyə etdi. Bu gözəl qarşılanmadan sonra biz onunla mütəmadi görüşürdük. O mənə görkəmli nəfəs alətləri ifaçısı Ələkbər Ələsgərova birgə çıxışlarından danışırdı. Düzəltmə alətlərdən bu gün bir çox sənət adamları istifadə edir. Onun sənətini səciyyələndirən əsas cəhət işinin ustası olması idi. Buna görə də ifaçılar ona tez-tez müraciət edirdi”.

Əməkdar artist ustadın qızının ona balaban hədiyyəsindən də danışırdı: “Mələk xanımın hədiyyəsi gözənilməz oldu. Bu həm də bir məsuliyyətdir. Ruh u şad olsun. Biz çalışacağıq ki, bu aləti səhnələrdə, konsert salonlarında səsləndirək”.

Ömrünün sonuna kimi sevdəyi sənətindən ayrılmayan Məmmədnaib Hacıyev 2005-ci ildə Bakıda vəfat edib. Ailəsində sənətini davam etdirən olmasa da, bir neçə il əvvəl əbədiyyətə qovuşan oğlu Oqtay Hacıyev nəğara ifaçılığında böyük ad-san qazanıbmiş.

Balabanın sədəsi insan səsinə daha yaxın hesab edilir. Sənətin insanın iniltisinin, kədərinin səsidir balabanın səsi. Bu səsi, sənəti yaşadanların adı əbədi yaşayacaq.

Lalə Azəri

“Şuşa İli” çərçivəsində heykəltəraşlıq müsabiqəsi

Mədəniyyət Nazirliyi “Şuşa İli” çərçivəsində heykəltəraşlıq müsabiqəsi elan edib. Ölkə Prezidentinin 2022-ci ilin “Şuşa İli” elan edilməsi haqqında 5 yanvar 2022-ci il tarixli sərəncamına uyğun olaraq keçirilən müsabiqənin əsas məqsədi Azərbaycan incəsənətinin tarixi mərkəzi, Prezident İlham Əliyev tərəfindən Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı elan edilən Şuşa şəhərinin zəngin mədəni irsinin təbliği, həmçinin bu irsi özündə təcəssüm etdirən heykəltəraşlıq abidələrinin ərşəyə gətirilməsi və qorunmasıdır.

Müsabiqənin şərtlərinə əsasən, heykəltəraşlar tərəfindən Şuşa şəhərinin qədim tarixi, mədəniyyəti və dahi şəxsiyyətlərinə aid heykəltəraşlıq nümunələri hazırlanaraq Mədəniyyət Nazirliyinə təqdim edilməlidir. Heykəltəraşlıq nümunələrinin 50 sm – 1 metr hündürlüyündə hazırlanması əsas şərtlərdən biridir.

Mükafatlar:
1-ci yer (1 nəfər) – 8000 manat
2-ci yer (2 nəfər) – 4000 manat
3-cü yer (3 nəfər) – 3000 manat
Həvəsləndirici mükafat (10 nəfər) – 500 manat

Müsabiqə 15 mart - 15 iyun 2022-ci il tarixlərində keçiriləcək.

Müsabiqədə şəhər heykəltəraşlığı sahələrində işləyən peşəkar yerli və xarici heykəltəraşlar iştirak edə bilərlər. Namizəd iştirak üçün müəyyən edilmiş nümunə üzrə ərizə təqdim etməlidir. Müsabiqəyə yalnız müəllifliyi şəxsən namizədə aid olan heykəllər qəbul edilir.

Namizədlər tərəfindən təqdim olunmuş heykəllər üçün ödəniş edilmir. Müəllif hüquqlarının pozulmasına (plagiata) görə məsuliyyəti müvafiq materialları müsabiqəyə göndərmiş şəxs daşıyır.

Heykəl nümunəsini Mədəniyyət Nazirliyinə (Bakı şəhəri, Hökumət evi) təqdim etmək və ya elektron poçt vasitəsilə gallery@culture.gov.az ünvanına (“Şuşa şəhərinə həsr olunmuş heykəlin hazırlanması üçün müsabiqə” başlığı ilə) göndərmək lazımdır.

Seçim bu meyarlar üzrə həyata keçirilir: mövzuya uyğunluq; müəllif mülahizəsinin və icra edilmə səviyyəsinin peşəkarlığı, təqdim edilmiş kompozisiyanın materialın emal texnologiyasına uyğunluğu.

Heykəllərin təqdim edilməsi üçün son tarix: 15 iyun 2022-ci il.

Heykəlin materialı: tunc, marmər və bürünc.

Heykəl həm fərdi iştirakçı, həm də qrup tərəfindən hazırlana bilər. Həmmüəlliflərin sayı 3 nəfərdən çox olmamalıdır.

Ətraflı məlumat Mədəniyyət Nazirliyinin saytının “Elanlar” bölməsində.

“Bahar, bu səsdə nə çox...” “Bakı axşamları” layihəsində ədəbi-musiqili gecə

Bakıdakı Rus evində “Bakı axşamları” müəllif layihəsi çərçivəsində “Bahar, bu səsdə nə çox...” adlı ədəbi-musiqili gecə keçirilib.

Rusiya İnformasiya-Mədəniyyət Mərkəzinin mətbuat xidmətinin (RİMM) bildiriblər ki, müəllifləri şair, tərcüməçi, jurnalist Alina Talibova və musiqiçi, bəstəkar və mahnı ifaçısı Andrey Krupin olan layihənin növbəti tədbiri qonaqlara əsl bahar əhval-ruhiyyəsi bəxş edib.

Qədim dövrlərdən bəri rəssamlar, musiqiçilər və şairlər öz yaradıcılığında ilin bahar fəslini əsərlərində tərənnüm ediblər.

Ədəbi-musiqili gecədə şairlər, “Literaturniy Azerbaydjan” jurnalının müəllifləri, musiqiçilər, A.Krupinin müəllif qrupunun üzvləri, Xalq artisti, bəstəkar Azər Dadaşov və digər dövlət olunmuş qonaqlar da iştirak ediblər.

“Xatirələrdə qalan oyuncaqlar” – müsabiqənin yekun sərgisi

Xəbər verdiyimiz kimi, Mədəniyyət Nazirliyi, Təhsil Nazirliyi, “Azərbaycan Televiziya və Radio Verilisləri” QSC, Xətai Rayon İcra Hakimiyyəti, Azərbaycan Rəssamlar İttifaqı, Azərbaycan Dövlət Rəsm Qalereyası, Bakı Dövlət Sirkı və Xətai Sənət Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə elan olunan “Xatirələrdə qalan oyuncaqlar” adlı uşaq yaradıcılıq müsabiqəsi başa çatıb.

Müsabiqənin müvafiq yaş qrupları üzrə yekun sərgiləri 11,12,14 və 15 mart tarixlərində Xətai Sənət Mərkəzində keçirilib. Müsabiqədə ümumilikdə 900-dən çox müəllifin hər birindən 1 əsər sərgilənmək üçün seçilib.

İlk sərginin açılışında Azərbaycan Dövlət Rəsm Qalereyasının direktoru Qalib Qasimov müsabiqənin əhəmiyyətindən danışib, uğur qazanan iştirakçıları təbrik edib.

Azərbaycan Rəssamlar İttifaqının katibi, Xalq rəssamı Ağəli İbrahimov və Xətai Sənət Mərkəzinin direktoru Zəhid Əvəzov müsabiqə və sərgi ilə bağlı təəssüratlarını bölüşüblər.

Sonra qonaqlar sərgi ilə tanış olublar. Sərgi çərçivəsində müsabiqənin fəal iştirakçısı olan məktəb, lisey və dərnekrlər təşəkkürnamə ilə təltif olunublar.

“Torpaq əlimdə, bahar ürəyimdə”

Novruz münasibətilə Fəvvarələr meydanında
xeyrriyyə yarmarkası

– Köşkə yaxınlaşan müştərilərə Qarabağ plovu təklif olunur. Hətta plovu hazırlayan aspazlarımız da qarabağlıdır. Müştərilərə 4 növ – şüyüdlü, noxudlu, lobyalı və sadə plov təqdim olunur.

– *Yarmarka iki həftəyə yaxındır fəaliyyət göstərir. İnsanların marağı hansı səviyyədədir?*

– Müştərilərimiz kifayət qədərdir. Bayram yaxınlaşdıqca buraya gələnlərin sayı da artır. Yarmarka açılandan hər gün köşkə eyni vaxtda gələn müştərilərimiz də var.

Ərazidə ümumilikdə 63 böyük, 21 kiçik “ev”, 3 restoran, oyun zonası, “yaz evi”, Novruz bayramına aid və digər tematikali konstruksiyalar quraşdırılıb. Yarmarkaya üz tutan qonaqlar münasib qiymətə şirniyyatlar, “fast foot” yeməkləri, içkilər, milli və xarici mətbəxin ləziz təamlarını dada, müxtəlif suvenir və hədiyyələr əldə edə bilərlər. Burada hər yaşdan uşaqlar oyunlar oynaya, şəkillər çəkdi, ən önəmlisi isə xalqımızın sevimli bayramı olan Novruz həyəcanı və sevincini

Xalqımızın sevimli bayramı Novruzun gəlməsinə sayılı günlər qalıb. Artıq ikinci ildir qalıb ölkə, qalıb xalq olaraq bu əziz bayramı keçiririk. Qəlblərə bayram sevinci, bahar intizarı hakim kəsilsə də, bu günlər təbiət üz bərkidən qışın son təlatümlərini yaşamaqdadır. Hətta şimal və qərb bölgələrimiz bütün qış boyu görünməyən miqdarda ağ örpəyə bürünüb. Amma çarə yoxdur, bu soyuğun ömrü yaz qarı kimidir. Bahar hərərəli təfəkkilə özünü yetirəcək...

Novruzun gəlişi ilə əlaqədar hər il paytaxtımızda təbiətin şıltaqlıqlarına rəğmən müxtəlif yarmarkalar, bayram tədbirləri təşkil edilir. Bunlardan biri də “Nargis” Fondunun təşkilatçılığı ilə paytaxtın Fəvvarələr meydanında keçirilən “Torpaq əlimdə, bahar ürəyimdə” xeyriyyə yarmarkasıdır. Yarmarka martın 1-dən Bakı sakinlərini və şəhərimizin qonaqlarını qəbul edir.

Bu günlərdə biz də yarmarka ilə tanış olmaq üçün Fəvvarələr meydanına üz tutduq. Əvvəlcə “Nargis” Fondunun layihə direktoru Aydan Nəsimova ilə həmsöhbət olduq. Aydan xanım deyir ki, xeyriyyə yarmarkası fond tərəfindən 2019-cu ildən keçirilir. 2020-ci ildə dünyanı bürümüş koronavirus pandemiyası səbəbi ilə yarmarka təxirə salınsa da, qeydiyyata alınmış körpələr fond tərəfindən mülaliyyə və əməliyyatla göndərildi: “Hər il olduğu kimi, bu il də yarmarka sponsorlarının maliyyə dəstəyi və yarmarkada qurulan evlərin kirayəsindən toplanan bütün vəsait müxtəlif xəstəliklərdən əziyyət çəkən uşaqların müalicə və əməliyyat xərclərinin qarşılanması üçün sərf ediləcək. Yarmarkanın nəticələri və ətraflı maliyyə hesabatı isə yarmarka bitdikdən sonra ictimaiyyətdə təqdim olunaçaq”.

Yarmarkanın rəsmi tərəfdaşları Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi, Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti, “Azərişiq” ASC, Bakı Abadlıq Xidməti, Azərbaycan Dövlət Reklam Agentliyi, Azərbaycan Hava Yolları (AZAL), “Mediline Group Assistance”, “PAŞA Holding” təhlükəsizlik xidmətidir. Layihə “PAŞA Holding”, “Azercell”, Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyi və digər qurum və brendlərin dəstəyi ilə həyata keçirilir. Aydan xanım onu da bildirdi ki, ikillik fasilədən sonra təşkil olunan “Torpaq əlimdə, bahar ürəyimdə” yarmarkası indiyədək “Nargis” Fondu tərəfindən təşkil olunmuş ən böyük xeyriyyə tədbiridir.

Yarmarka ərazisində quraşdırılmış “Qarabağ plovu” adlı taxta köşk diqqətimizi çəkir. Köşkə yaxınlaşırsınız. Satıcı Nail Vəlizadə müştəriləri milli geyimdə qarşılayır.

Bu zaman yeni müştəri yaxınlaşır və satıcıya uğur arzulayıb “Qarabağ plovu” köşkdən ayrılırlar. Yarmarka ərazisini gəzməyə davam edirik. Qarşılaşdığımız hər kəsin üzündə sevinc, təbəssüm var.

sevdikləri ilə birlikdə yaşaya bilərlər.

Qeyd edək ki, “Torpaq əlimdə, bahar ürəyimdə” xeyriyyə yarmarkası aprelin 10-dək fəaliyyət göstərəcək.

Nurəddin Məmmədli

Xatirə təqvim

19–22 mart

19 mart 1901 – Xalq artisti Ələkbər Seyfulla oğlu Seyfi (1901 – 15.12.1977) Tiflisdə anadan olub. 1929-cu ildə Bakı Türk İşçi Teatrına dövlət alıb. Filmlərdə çəkilib.

19 mart 1907 – Əməkdar artist Sadiq Saleh Xəlil oğlu Bağirov (1907-1977) Bakıda anadan olub. Dövlət Akademik Dram Teatrının aktyoru olub, filmlərdə çəkilib.

19 mart 1925 – Dövlət xadimi, yazıçı-publisist, maarifçi Nəriman Kərbəlayı Nəcəf oğlu Nərimanov (14.4.1870 – 1925) vəfat edib. “Nadanlıq”, “Nadir şah”, “Bahadır və Sona”, “Şamdan bəy” və s. əsərlərin müəllifidir. Azərbaycanın sovetləşməsindən sonra respublika hökumətinin – Xalq Komissarları Şurasının sədri olub.

19 mart 1928 – Tanınmış aktyor Əfrasiyab Məmmədov (1928 – 18.11.1990) Gəncədə doğulub. Akademik Dram Teatrında çalışıb. “Qızmar günəş altında”, “Koroğlu”, “Dədə Qorqud” və s. filmlərdə çəkilib.

19 mart 1994 – Xalq artisti, bəstəkar, cazmen Rafiq Babayev (31.3.1936 – 1994) Bakı metrosunda (“20 Yanvar” stansiyası) baş verən terror hadisəsində həlak olub.

20 mart 1879 – Xalq artisti, tanınmış opera müğənnisi, pedaqoq Hüseynqulu Məlik oğlu Sarabski (Rzayev; 1879 – 16.2.1945) anadan olub. İlk milli operamız olan “Leyli və Məcnun”da Məcnun rolunun birinci və uzun illər əvəzsiz ifaçısı olub.

20 mart 1906 – Əməkdar incəsənət xadimi, rejissor Ağəli Əliabbas oğlu Dadaşov (1906 – 7.12.1973) Bakıda doğulub. Akademik Dram, Gənc Tamaşaçılar, Gəncə, Naxçıvan teatrlarında, Azərbaycan Televiziyasında çalışıb.

20 mart 1912 – Xalq artisti, rejissor Ənvər Məcid oğlu Behbudov (1912-1998) anadan olub. Rusiyanın teatrlarında çalışıb. 60-70-ci illərdə Azərbaycanda Opera və Balet, Rus Dram teatrlarının baş rejissoru olub.

20 mart 1928 – Xalq rəssamı, heykəltəraş Kamal Camal oğlu Ələkbərov (1928 – 21.5.2009) Füzuli rayonunda anadan olub. “Azərbaycanfilm” Kinostudiyasında Cəfər Cəbbarlının heykəli, görkəmli şəxsiyyətlərin qəbirüstü abidələrinin müəllifidir.

20 mart 1945 – Əməkdar rəssam, dekorativ-tətbiqi sənət ustası Zəhid İsa oğlu Hüseynov (1945 – 27.7.2012) Gürcüstanda, Qaraçöp mahalında doğulub. Azərbaycan Rəssamlıq Akademiyasının kafedra müdiri olub.

21 mart 1896 – Xalq artisti Kazım Ziya (Kazım Cəfər oğlu Kazımzadə; 1896 – 20.11.1956) Ordubad rayonunun Yuxarı Əylis kəndində doğulub. Teatr tamaşalarında çoxsaylı obrazlar yaradıb, “Səbuhi”, “Fətəli xan” filmlərində çəkilib.

21 mart 1898 – Xalq artisti İsmayıl Məmmədli oğlu Talıblı (Talibzadə; 1898-1967) anadan olub. Bakıda Milli Dram, Türk İşçi teatrlarında, Gəncə Dövlət Dram Teatrında çalışıb, filmlərə (“Onu bağışlamaq olarmı?”, “Telefonçu qız”) çəkilib.

21 mart 1906 – Azərbaycanın ilk Xalq şairi Səməd Vurğun (Səməd Yusif oğlu Vəkilov; 1906 – 27.5.1956) Qazax rayonunun Yuxarı Salahlı kəndində doğulub. 20-dən çox poemanın, “Vaqif”, “Fərhəd və Şirin”, “İnsan” və s. mənzum dramların müəllifidir. Azərbaycan Yazıçılar İttifaqının sədri (1941-1948) olub.

21 mart 1910 – Əməkdar artist Reyhan Qəmbər qızı Tağıyeva (1910-1973) Tiflisdə doğulub. Tiflis Azərbaycan teatrının ilk aktrisasıdır. 1956-cı ildən Gəncə teatrında çalışıb.

21 mart 1914 – Xalq artisti Hüseynağa Ələsgər oğlu Sadiqov (1914 – 23.2.1983) anadan olub. Gənc Tamaşaçılar Teatrında çalışıb. Filmlərdə yaddaqalan obrazlar yaradıb.

21 mart 1920 – Xalq rəssamı Ağa Cəfər oğlu Mehdiyev (1920 – 15.5.2003) İsmayıl rayonunun Lahıc kəndində anadan olub.

21 mart 1921 – Yazıçı-jurnalist, Əməkdar mədəniyyət işçisi, professor Nurəddin Həsən oğlu Babayev (1921-1991) Gəncə şəhərində doğulub. BDU-da Jurnalistika fakültəsinin ilk dekanı olub.

21 mart 1924 – Əməkdar mədəniyyət işçisi, aşiq Mikayıl Cəbbar oğlu Azafı (Zeynalov; 1924 – 12.10.1990) Tovuz rayonunun Azafı kəndində doğulub.

21 mart 1968 – Əməkdar artist, vokal ifaçısı (soprano) Aliyə Ramazan qızı Terequlova (1915-1968) vəfat edib. Opera və Balet, Musiqili Komediya, Gənc Tamaşaçılar teatrlarında çalışıb.

21 mart 2021 – Xalq artisti Ramiz Soltan oğlu Məmmədov (26.9.1951 – 2021) vəfat edib. Akademik Musiqili Teatrda çalışıb. Televiziya tamaşalarında, filmlərdə çəkilib.

22 mart 1899 – Görkəmli dramaturq, yazıçı, şair, Əməkdar incəsənət xadimi Cəfər Qafar oğlu Cəbbarlı (1899 – 31.12.1934) Xızı kəndində doğulub. Milli dramaturgiyanın inkişafında yeni mərhələnin təməlini qoyub. Tərcümələrin, milli kinomədəki ilk ssenarilərin (“Hacı Qara”, “Sevil”, “Almaz” filmləri) müəllifidir.

22 mart 1900 – Xalq yazıçısı, Sosialist Əməyi Qəhrəmanı Süleyman Hüseyn oğlu Rəhimov (1900 – 11.10.1983) Qubadlı rayonunun Əyin kəndində anadan olub. “Saçlı”, “Mehman”, “Medalyon”, “Qafqaz qartalı”, “Ağbulaq dağlarında” və s. əsərlərin müəllifidir.

22 mart 1908 – Əməkdar artist Qafar Həqqi (Qafar Məhərrəm oğlu Qasımzadə; 1908-1992) Ərdəbilə doğulub. Akademik Milli Dram Teatrının aktyoru olub.

22 mart 1909 – Xalq yazıçısı Mehdi Əli oğlu Hüseyn (1909 - 10.3.1965) Qazax rayonunun İkinci Şıxlı kəndində doğulub. “Səhər”, “Abşeron”, “Qara daşlar”, “Yeraltı çaylar dənizə axır” (romanlar), “Alov” (pyes) və s. əsərlərin müəllifidir.

22 mart 1913 – Xalq artisti Əliqası İsmayıl oğlu Ağayev (1913 – 3.11.1983) anadan olub. Gənc Tamaşaçılar, Akademik Dram teatrlarında çalışıb. “Görüş”, “O olmasın, bu olsun”, “Qanun naminə” və s. filmlərdə maraqlı obrazlar qalereyası yaradıb.

22 mart 1913 – Yazıçı-dramaturq Məhərrəm Cəlal oğlu Əlizadə (1913-1983) anadan olub.

22 mart 1914 – Xalq artisti Lütfuli Əmir oğlu Abdullayev (1914 – 9.12.1973) Şəkiddə doğulub. Musiqili Komediya Teatrında çalışıb, “Arşın mal alan” (1945), “Əhməd haradadır?”, “Ulduz” və s. filmlərdə yaddaqalan obrazlar yaradıb.

22 mart 1915 – Xalq rəssamı Baba Balababa oğlu Əliyev (1915 – 27.3.1991) Bakının Zirə qəsəbəsində anadan olub. Məşhur əsərləri: “Mədəndə”, “Neftçilərin istirahəti” və s.

22 mart 1917 – Xalq artisti Yusif Abdulla oğlu Vəliyev (1917 – 18.3.1980) Dərbənddə doğulub. Şəki Dram Teatrında, 1949-cu ildən Gənc Tamaşaçılar Teatrında çalışıb. “Nəsimi”, “Tütək səsi”, “Arxadan vurulan zərbə”, “Uşaqlığın son gecəsi” və s. filmlərdə çəkilib. Bir çox filmlərin səsləndirilməsində iştirak edib.

22 mart 1919 – Tanınmış kinooperator Xan Yusif oğlu Babayev (1919 – 2.9.1967) anadan olub. Çəkdiyi filmlər: “Ögey ana”, “Böyük dayaq”, “Yenilməz batalyon” və s.

22 mart 1925 – Xalq artisti Zəroş Mirzəbağır qızı Həməzəyeva (1925 – 6.6.2004) Naxçıvan MR Babək rayonunun Nəhrəm kəndində doğulub. Naxçıvan Dövlət Musiqili Dram Teatrında çalışıb.

22 mart 1931 – Şair Əli Kərim (Əli Paşa oğlu Kərimov; 1931 – 30.6.1969) Göyçayda anadan olub. Populyar şeirlərin, “Pillələr” romanının müəllifidir.

22 mart 1931 – Əməkdar artist Yusif Lətif oğlu Qaziyev (1931 – 21.3.1987) Gəncədə doğulub. Gəncə Dövlət Dram Teatrında aktyor və direktor işləyib.

22 mart 1933 – Xalq artisti Rübabə Xəlil qızı Muradova (1933 – 28.8.1983) Cənubi Azərbaycanın Ərdəbil şəhərində doğulub. Opera və Balet Teatrının solisti olub.

Hazırladı: Vüqar Orxan

Dünya şöhrətli musiqi kollektivi – Vyana Ştraus Festival Orkestri aprelin 28-də Heydər Əliyev Mərkəzində növbəti konsert proqramı ilə çıxış edəcək. Bu, Vyana orkestrinin Bakıda say-cə beşinci konserti olacaq.

Orkestrin yaradıcısı və bədii rəhbəri, avstriyalı skripkaçı və dirijor Peter Qutun iştirakı ilə baş tutacaq budəfəki konsertdə də tamaşaçıları maraqlı repertuar gözləyir. Virtuoz skripkaçı Peter Qut İohan Ştraus ənənəsinin davamçısı olaraq ifası ilə dinləyiciləri valeh edir. O, mütəmadi olaraq tanınmış simfonik və kamera orkestrləri ilə qastrollara çıxır və böyük opera teatrlarının səhnəsində təqdim olunan tamaşalara dirijorluq edir.

Vyana Ştraus Festival Orkestrinin Bakıda növbəti konserti

1978-ci ildən fəaliyyət göstərən Vyana Ştraus Festival Orkestri dünyada Vyana musiqi ənənələrinin qoruyucusu kimi klassik əsərlərdən, o cümlədən Ştrauslar sülaləsinin bəstələrindən ibarət geniş repertuarı ilə tanınır. Orkestr müxtəlif festival-ların, o cümlədən Avropada hər il keçirilən Ştraus Festivalının daimi iştirakçısıdır.

Bakı konsertinə biletləri Heydər Əliyev Mərkəzinin kassasından, iTicket.az saytı və kassalardan almaq olar.

yerli bələdiyyə və ictimaiyyət nümayəndələri iştirak ediblər.

Çıxış edənlər bayram münasibətilə soydaşlarımızı təbrik ediblər. Qeyd olunub ki, ilaxır çərşənbəsi Novruzun müjdəsini verir. Novruz təbiətin oyanışını simvolizə etməkə yanaşı, həm də birlik bayramıdır. Vurğulanıb ki, bu kimi bayram mərasimlərinin bir arada keçirilməsinin milli dəyərlərin qorunması və yaşadılmasında mühüm rol var.

Tədbirdə "Sarvan" ansamblının ifasında milli və gürcü rəqləri təqdim olunub, şairə Fatma Aslan, aşıqlar Nargilə, Qaran, populyar gürcü ifaçısı Dito Kisişvili, İrandan gələn aşıq İrfan və digər sənətcilər çıxış ediblər.

Gürcüstanda azərbaycanlıların yığcam yaşadığı Marneuli rayonunda Torpaq çərşənbəsi (ilaxır çərşənbə) xüsusi təmtəraqla qeyd olunub.

Marneulidəki "Azərbaycan evi"ndə keçirilən bayram tədbirlərində Azərbaycanın Gürcüstandakı Səfirliyinin müşaviri Eldar Bayramov, Gürcüstanın bəzişiq və vətəndaş bərabərliyi üzrə dövlət nazirinin Kvemo Kartli üzrə müşaviri Anar Süleymanov,

minin bütün türk xalqlarının ortaq dəyəri olduğunu bildiriblər.

Tədbir boyu Azərbaycanda Novruzun qeyd olunmasını, bayramla bağlı adət-ənənələri, ölkəmizin

turizm potensialını əks etdirən videomaterial nümayiş olunub.

Sonra ziyafət verilib, iştirakçılar Azərbaycan plovu və bayram şirniyyatlarına qonaq ediliblər.

Film yayıma başladığı ikinci həftənin sonunda Türkiyədə "bütün zamanların ən çox izlənen filmləri" sıralamasında dördüncü onluğa girib. Lakin bütün ölkədə böyük maraq doğuran filmin Adananın Kozan ilçəsində yayımı qadağan edilib. Yerli bələdiyyə rəhbərliyi bunu filmdə şiddət səhnələrinin çox olması ilə izah etsə də, gerçək səbəbin başqa olduğu bildirilir. Müğənni Bergeni öldürmüş keçmiş həyat yoldaşı Kozanda yaşayır və bölgənin tanınan iş adamıdır.

Qeyd edək ki, martın 16-da "Bergen" filminin Bakıda da qala gecəsi keçirilib. Qala gecəsində baş rolun oyunçusu Farah Zeynep Abdullah, eləcə də filmə rol alan digər aktyorlar iştirak ediblər.

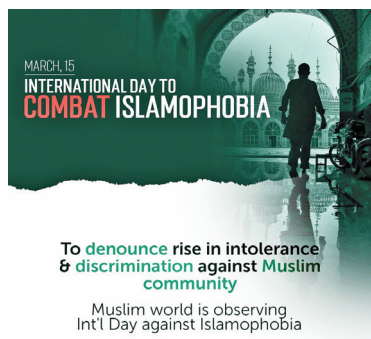
İki həftədə iki milyonadək izləyici

Türkiyədə martın 4-də prokatı başlayan "Bergen" filmini təxminən iki həftə ərzində kinoteatrlarda iki milyona yaxın tamaşaçı izləyib.

Ssenarisini Sema Kayqusuz və Yıldız Bayazıtın qələmə aldığı, Mehmet Binay və Cənar Alperin quruluş verdiyi bioqrafik və dram janrlı film Türkiyədə ötən əsrin 80-ci illərinin populyar müğənnisi Bergenin həyat hekayəsindən bəhs edir. Müğənnin 1989-cu ildə həyat yoldaşı tərəfindən qətlə yetirilməsi ölkədə böyük şok yaratmışdı. Ekran əsərində baş rolunu məşhur aktrisa Farah Zeynep Abdullah oynayır.

BMT 15 martı "İslamofobiya ilə mübarizə günü" elan edib

BMT-nin Baş Assambleyası 15 martın "İslamofobiya ilə mübarizə günü" elan edilməsi haqqında qətnamə qəbul edib. Pakistanın təklif etdiyi qətnamə layihəsi martın 15-də yekdilliklə qəbul olunub.

Qətnamədə insan haqlarına və dini fərqliliklərə hörmətə əsaslanan sülh və tolerantiğin təşviqi üçün beynəlxalq səylərin artırılması tövsiyə olunur. Sənədə in-sanların dini baxışlarına görə zorakılığa məruz qalması və ibadət yerlərinə hücumları pislənir.

Qətnamədə BMT-yə üzv dövlətlərinə islamofobiya ilə mübarizə üçün yerli və beynəlxalq səviyədə tədbirlər təşkil etmək çağırışı da yer alıb.

Qeyd edək ki, 15 mart 2019-cu ildə Yeni Zelandiyanın Kraystçerç (Christchurch – ingiliscə "Məsihin (İsa) kilsəsi") şəhərində iki məscidə edilən silahlı basqın zamanı 51 nəfər öldürülmüş, 49 nəfər yaralanmışdı. Qırğını törədən avstraliyalı qatil irqçi Brenton Tarrant əməlini etiraf etdi və ömürlük həbsə məhkum edildi. Xristian icmasının çoxluq təşkil etdiyi şəhərdə müsəlmanlara qarşı aşırı nifrət nümunəsi olan bu qanlı olay dünyada böyük rezonans doğurdu.

15 martın "İslamofobiya ilə mübarizə günü" olması ilk dəfə 2020-ci ilin 27-28 noyabrında İslam Əməkdaşlığı Təşkilatının Xarici İşlər Nazirləri Şurasının Nijerin Niamey şəhərindəki toplantısında elan edilmişdi.

Pandemiyanın üçüncü ilində

Avropada məhdudiyyətlər ləğv olunur...

Böyük Britaniyada COVID-19-la bağlı səyahət məhdudiyyətləri martın 18-dən etibarən ləğv edilib.

Britaniyanın nəqliyyat naziri Qrant Şappss bildirib ki, ölkəyə daxil olanlar üçün qeydiyyat anketinə və girişdən iki gün sonra koronavirus testi verməsinə ehtiyac qalmayacaq. Nazir bildirib ki, bu dəyişikliklər kütləvi peyvənd tətbiqi sayəsində mümkün olub. Bununla da Pasxa bayramında insanlar daha rahat şəkildə səyahət edə biləcəklər. Qeyd edək ki, Böyük Britaniyada 2020-ci ilin mart ayından etibarən ilk dəfə COVID-19 ilə bağlı hər hansı bir məhdudiyyət qalmayıb.

Niderlandda isə koronavirusun yayılmasına qarşı mübarizə çərçivəsində tətbiq edilən bütün məhdudiyyətlər martın 23-dən götürüləcək, yalnız tövsiyələr qüvvədə qalacaq. Ölkənin səhiyyə, rifah və idman naziri Ernst Kuipers bildirib ki, gələn həftənin ortalarından etibarən ictimai nəqliyyatda maska taxmaq da məcburi olmayacaq və tövsiyələr kateqoriyasına keçəcək.

Rusiya paytaxtında da koronavirus pandemiyası ilə əlaqədar tətbiq edilmiş qoruyucu maskalardan istifadə tələbi ləğv olunur. Bunu Moskva meri Sergey Sobyenin bəyan edib. Mer bildirib ki, şəhərdə epidemioloji vəziyyətin yaxşılaşması ilə əlaqədar martın 15-dən maska taxmaqla bağlı tələb aradan qaldırılıb.

...Asiyada isə yeni dalğa həyəcanı yaşanır

COVID-19 virusunun ilk dəfə qeydə alındığı Çində isə pandemiyanın yeni dalğasının həyəcanı yaşanır. Artan yoluxma halları paytaxt Pekin də daxil olmaqla ölkənin 61 şəhərində aşkarlanıb. Hökumət virusun yayılmasının qarşısını almaq üçün təxirəsalınmaz tədbirlər görməyə başlayıb. Bir neçə şəhərdə əlavə mobil xəstəxanalar inşa edilir, lokal qapanmalar həyata keçirilir. Qeyd edək ki, Çində bu cür pandemiya həyəcanı COVID-19 böhranının qızğın vaxtlarında (2020-ci il yanvar-fevral ayları) baş vermişdi.

Cənubi Koreyada da son günlər COVID-19 virusuna sutkalıq yoluxma və ölüm sayında yeni antirekord qeydə alınır. 52 milyonluq ölkədə sutkalıq yoluxma faktı 600 mindən çoxdur. Baxmayaraq ki, əhalinin 86 faizi iki doza peyvəndi, 63 faizi isə "buster" dozanı da qəbul edib. Bununla belə, hökumət yoluxmaların cunxalmasına rəğmən karantin tədbirlərini sərtləşdirmək niyyətində deyil. Səbəb pandemiyanın sahibkarlığa mənfi təsirinin qarşısını almaqdır.

Xronoqraf

Tarixdə bu gün

Zamanın səhifələrində qalan olaylar, faktlar...

270 il əvvəl...

22 mart 1752-ci ildə gürcü (Kartli-Kaxeti) çarı II İrakli və Azərbaycan xanlarının gizli sövdələşməsinin nəticəsi olan "Qızılqaya xəyanəti" baş verib. II İrakli Şəki xanlığına qarşı ittifaq qurmaq üçün Qarabağ, Naxçıvan, İrəvan və Gəncə xanlarını Qızılqaya adlı yərə (Gəncə yaxınlığında) dəvət edərək onları əsir götürüb. Azərbaycan xanlarını əsirlikdən Şəki xanı Hacı Cələbi xilas edib. O, gürcü qoşunlarını məğlub edərək Qazax və Borçalını Şəki xanlığına birləşdirib.

194 il əvvəl...

20 mart 1828-ci ildə Çar I Nikolay Türkmənçay müqaviləsini (10 fevral 1828-ci il) təsdiq edib və Rusiyaya birləşdirilmiş İrəvan və Naxçıvan xanlıqları ərazisində "Erməni vilayəti"nin yaradılması barədə fərman verib. Bu arada İrandan və Türkiyədən bölgəyə erməni əhalisinin köçürülməsi başlanmışdı. "Erməni vilayəti" 1840-cı ildə İrəvan qəzası adı ilə Tiflis-İmereti quberniyasının tərkibinə daxil edildi. 1849-cu ildə İrəvan quberniyası (1917-ci ilədək) təşkil edildi.

121 il əvvəl...

18 mart 1901-ci ildə Rusiya hökuməti imperiyanın mərkəzi vilayətlərindən Azərbaycan ərazisinə – Mil və Muğan düzlərinə 40 min kəndlin köçürülməsi barədə qərar qəbul edib. Köçürülmə nəticəsində Azərbaycanın bu bölgələrində onlarla rus yaşayış məntəqəsi yarandı.

107 il əvvəl...

18 mart 1915-ci ildə Birinci Dünya müharibəsində Osmanlı ordusu ilə Antanta ittifaqının (Britaniya, Fransa, Rusiya) ingilis-fransız qoşunları arasında baş verən Çanaqqala savaşının (Gelibolu yarımadası) əsas mərhələsi (deniz savaşı) türk qüvvələrinin zəfəri ilə başa çatıb. Bir ay ərzində Çanaqqala limanını müdafiə edən Osmanlı qoşunları ingilis-fransız qüvvələrini geri oturdub. Çanaqqalada quru döyüşləri 1916-cı ilin yanvarınadək sürdü.

104 il əvvəl...

18 mart 1918-ci ildə erməni quldur dəstələri Şamaxıda azərbaycanlı əhaliyə qarşı kütləvi qırğınlara başlayıblar. Bir neçə gündən sonra azərbaycanlı əhaliyə qarşı qətləmlər İrəvandan Bakıyaqədər əksər bölgələri əhatə etdi.

102 il əvvəl...

21 mart 1920-ci ildə Qarabağda və Gəncəbasarada erməni silahlı dəstələrinin Xalq Cümhuriyyətinə qarşı qiyamı başlayıb. Bu arada Azərbaycanın şimal sərhədi yaxınlığında Rusiyanın XI ordusu ölkəyə müdaxiləyə hazırlaşdı.

77 il əvvəl...

22 mart 1945-ci ildə Misirin paytaxtı Qahirədə Ərəb Dövlətləri Liqası yaradılıb. Təsis konfransında 7 dövlət (Misir, İraq, Suriya, Livan, Səudiyyə Ərəbistanı, İordaniya, Yəmən) iştirak edirdi. Sonrakı illərdə digər ərəb dövlətləri də təşkilata qoşuldu.

66 il əvvəl...

20 mart 1956-cı ildə Fransanın Şimali Afrikadakı müstəmləkəsi olan Tunis müstəqillik əldə edib. XVI əsrdən Osmanlı imperiyasının tərkibində olan Tunis 1881-ci ildən Fransanın protektoratlığına keçmişdi.

32 il əvvəl...

21 mart 1990-cı ildə Afrika qitəsində sonuncu olaraq Namibiya müstəqilliyini elan edib. 1884-1920-ci illərdə Almanıyanın protektoratı olmuş Namibiya 1920-1990-cı illərdə Cənubi Afrika İttifaqının (CAR-in) nəzarətinə düşmüşdü.

28 il əvvəl...

19 mart 1994-cü ildə Ermənistan xüsusi xidmət orqanlarının təşkilatçılığı ilə Bakı Metropolitininin "20 Yanvar" stansiyasında terror aktı törədilib. Partlayış nəticəsində 14 nəfər həlak olub, 49 nəfər yaralanıb.

19 il əvvəl...

20 mart 2003-cü ildə ABŞ və Böyük Britaniya qoşunları Səddam Hüseyni devirmək üçün İraqa qarşı müharibəyə başlayıblar. Üç həftə sonra, aprelin 9-da Səddam rejimi devrildi. İraqda 200 mindən çox insanın həyatına son qoyan daxili müharibə isə illərlə davam etdi. 2021-ci ildə ABŞ qoşunlarının İraqdan tam çıxdığı bildirilsə də, məhdud hərbi-texniki kontingent ölkədə qalmaqdadır.

Hazırladı: V.Orxan

Üzeyir Hacıbəylinin Ev-Muzeyinin kollektivi Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin rektoru, professor Ceyran Mahmudovaya

anası Cəmilə xanımın

vəfatından kədərliyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Allah rəhmət eləsin.

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin nəşri

MƏDƏNİYYƏT

Qəzet 1991-ci ilin yanvarından çıxır

Baş redaktor: Vüqar Əliyev

Ünvan: AZ 1012, Bakı şəhəri, Moskva prospekti 1D
Dövlət Film Fondu, 5-ci mərtəbə

Telefon: (012) 431-28-79 (baş redaktorun müavini)
431-57-72 (redaktor)
430-16-79; 530-34-38 (müxbirlər)
511-76-04 (mühasibatlıq, yayım)

E-mail: qazet@medeniyyet.az
Lisenzia № AB 022279. **İndeks:** 0187. **Qiyməti:** 60 qəpik

"Mədəniyyət" qəzetinin kompüter mərkəzində səhifələnilib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunub.

Tiraj: 5072. **Sifariş:** 786

Buraxılışa məsul: Fəriz Yunisli

Yazılardakı faktlara görə müəlliflər cavabdehdir. Qəzetdə AZƏRTAC-ın materiallarından da istifadə edilir.

Bank rekvizitləri:

Kapitalbank 1 saylı Yasamal filiali
Kod: 200037. **VÖEN:** 9900003611. **SWIFT:** AIIBAZ2XXX
Müxbir hesab: AZ37NABZ01350100000000001944

MADANIYYAT QAZETİ REDAKSIYASI

H/hesab: AZ98AIB33080019443300232103. **VÖEN:** 1300338641